

**Sprawozdanie opisowe z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
za 2022 rok**

SPIS TREŚCI

I. Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2022	str. 3
II. Informacje ogólne	str. 4
III. Zadania statutowe realizowane przez Ośrodek w 2022 roku	str. 5
IV. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022.	str. 12
V. Szczegółowe sprawozdania komórek organizacyjnych Ośrodka	str. 14
1. Dział Pomocy Środowiskowej	str. 14
2. Dział Realizacji Świadczeń	str. 20
3. Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych	str. 23
4. Dział ds. Asysty Rodzinnej	str. 40
5. Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem	str. 48
6. Dział Pieczy Zastępczej	str. 54
7. Dział Świadczeń Rodzinnych	str. 58
8. Dział Świadczeń Wychowawczych	str. 64
9. Dział Świadczeń Alimentacyjnych	str. 68
10. Dział Dodatków Mieszkaniowych	str. 71
11. Dział Klub Integracji Społecznej	str. 73
12. Dział Realizacji Projektów	str. 77
13. Zespół ds. Organizacji Pozarządowych	str. 80
14. Dział Obsługi Klienta	str. 83
15. Zespół Monitoringu, Kontroli i Nadzoru	str. 87
16. Inspektor Ochrony Danych	str. 88
17. Stanowisko ds. Analiz Społecznych	str. 90
18. Dział Techniczno - Gospodarczy z Kancelarią	str. 90
VI. Zasoby kadrowe MOPS	str. 94
VII. Działania podejmowane w związku z zapobieganiem rozprzestrzeniania się COVID - 19	str. 101
VIII. Plan potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2023r.	str. 102

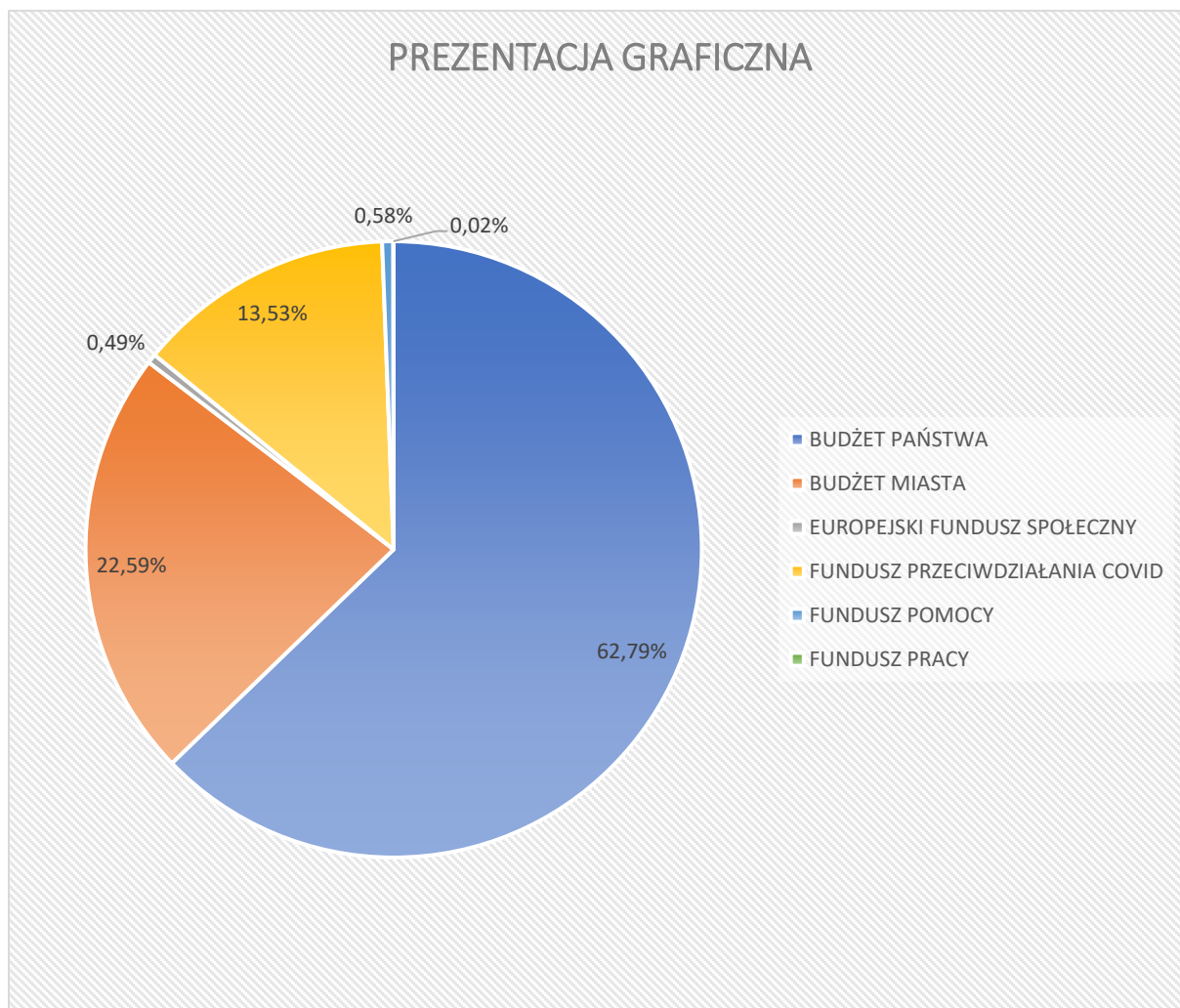
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1-** Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022r. wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją.
- Załącznik nr 2 -** Roczne sprawozdanie z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2022 oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
- Załącznik nr 3 -** Roczne sprawozdania za 2022r. Kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

**I. STRUKTURA WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ROKU 2022**

Źródła finansowania wydatków budżetowych MOPS

Środki z Budżetu Państwa	131 632 191,59	62,79%
Środki z Budżetu Miasta	47 351 781,81	22,59%
Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego	1 034 068,79	0,49%
Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID	28 374 989,97	13,53%
Środki z Funduszu Pomocy	1 224 226,52	0,58%
Środki z Funduszu Pracy	33 000,00	0,02%
Suma	209 650 258,68	100,00%

II. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska powołana uchwałą Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz innych zadań przekazywanych do realizacji organom samorządowym gminy oraz powiatu.

Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej. Przedmiotem działalności Ośrodka w 2022r. były zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o finansach publicznych,
- ustawy o rachunkowości,
- ustawy - Prawo zamówień publicznych,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o cudzoziemcach,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- ustawy Prawo energetyczne,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy Prawo ochrony środowiska,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawy o dodatku osłonowym,

- ustawy o dodatku węglowym,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- kodeksu postępowania administracyjnego,
- statutu.

III. ZADANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK W ROKU 2022

Ośrodek realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, oraz do integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem, a także zapobiega powstawaniu trudnych sytuacji życiowych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

1. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej obejmujące w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 3) prowadzenie pracy socjalnej;
- 4) analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Ośrodek realizuje zadania własne Miasta o charakterze obowiązkowym polegające na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzaniu corocznie oceny zasobów Miasta w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielaniu schronienia, zapewnianiu posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków okresowych;
- 5) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych;
- 6) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawaniu zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacaniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) prowadzeniu pracy socjalnej;
- 11) organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianiu dzieci;
- 14) sprawieniu pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowaniu do domu pomocy społecznej i ponoszeniu odpłatności za pobyt mieszkańca Miasta w tym domu;
- 16) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków stałych;
- 19) opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Ponadto Ośrodek realizuje zadania własne Miasta polegające na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawaniu i wypłacaniu pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowaniu do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowaniu innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzeniu i realizacji programów ostonowych;
- 5) współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

4. Ośrodek realizuje zadania zlecone Miastu, do których należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiotową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznym;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. Ośrodek realizuje zadania własne powiatu polegające na:

- 1) opracowaniu, realizacji i koordynacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) prowadzeniu specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawaniu pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) udzielaniu pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) udzielaniu pomocy cudzoziemcom, który uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczaniu w nich skierowanych osób;
- 7) prowadzeniu mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 8) współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej;
- 9) udzielaniu informacji o prawach i uprawnieniach;
- 10) szkoleniu i doskonaleniu zawodowym kadr pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska;
- 11) doradztwie metodycznym dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu miasta Ruda Śląska;
- 12) podejmowaniu innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych;
- 13) sporządzaniu sprawozdawczości oraz przekazywaniu jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 14) sporządzaniu corocznie oceny zasobów powiatu w zakresie pomocy społecznej.

6. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

7. Wykonywanie przez Ośrodek innych zadań realizowanych przez powiat obejmujących:

- 1) dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, realizowanych w odpowiedzi na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 4) dofinansowanie działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 5) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;
- 6) przedstawianie wniosków do planów finansowo - rzeczowych PFRON w zakresie zadań realizowanych przez miasto Ruda Śląska oraz sprawozdań rzeczowo - finansowych o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych środków finansowych z PFRON;
- 7) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności w zakresie realizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych, oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa - w ramach środków finansowych otrzymywanych przez Miasto z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

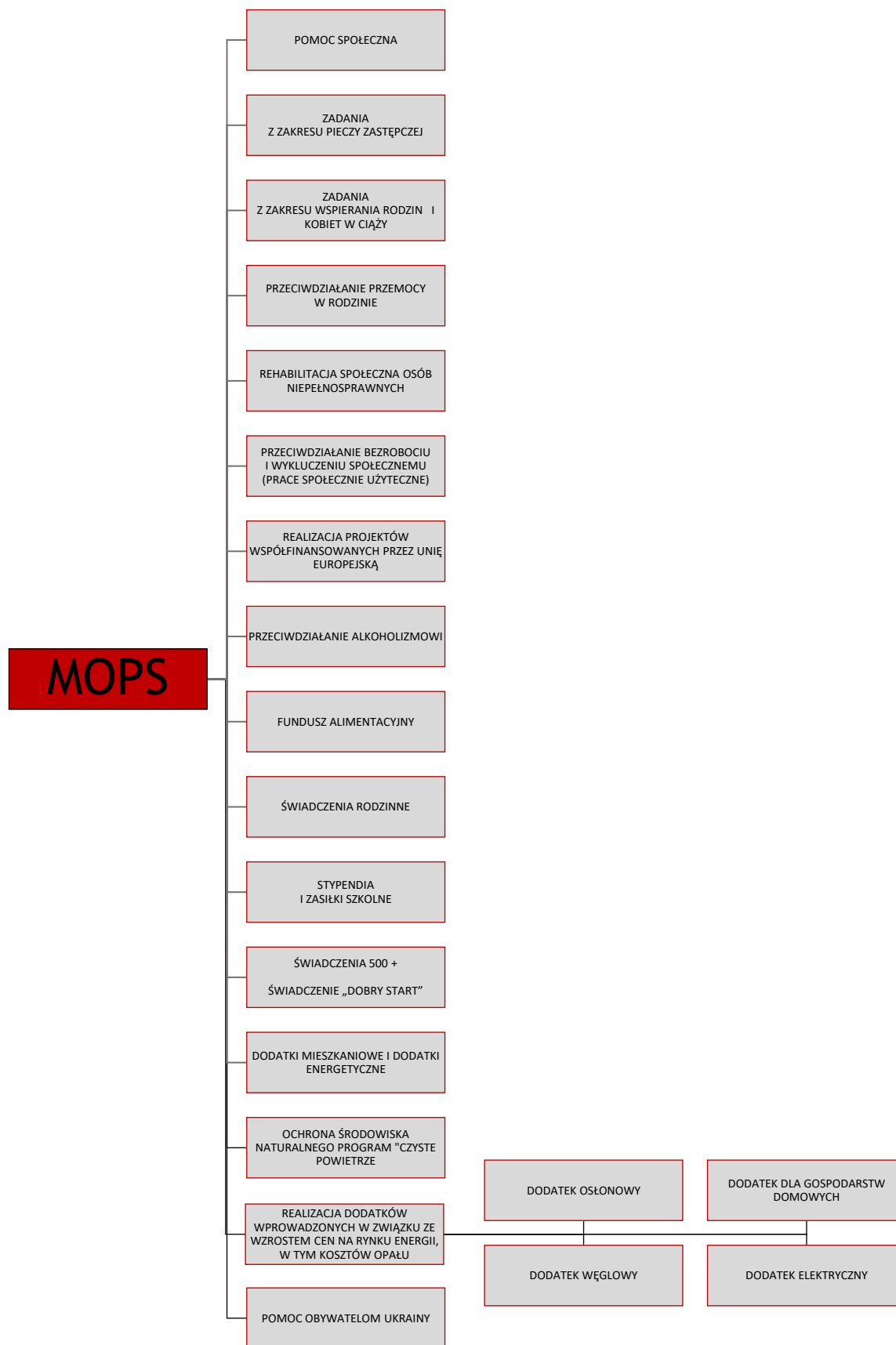
- 8) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotycząca rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 9) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności;
- 10) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 11) przystępowanie do programów, o których mowa w przepisie art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy wymienionej w § 2 pkt 5 Statutu MOPS oraz realizacja zadań objętych tymi programami.

8. Do zadań Ośrodka należy ponadto:

- 1) Wykonywanie innych zadań Miasta z zakresu pomocy społecznej, określonych w porozumieniach zawartych z organami administracji rządowej.
- 2) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym dodatków mieszkaniowych.
- 3) Przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym świadczeń rodzinnych.
- 4) Prowadzenie i świadczenie usług w Klubie Integracji Społecznej, w tym m.in. prac społecznie-użytecznych.
- 5) Przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom z terenu Miasta.
- 6) Prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań w sprawach należności dłużników alimentacyjnych.
- 7) Przyznawanie i wypłacanie dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie- Prawo energetyczne.
- 8) Weryfikowanie, w drodze wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych, oświadczenia o samotnym wychowywaniu dziecka stosownie do art. 20c ust. 8 ustawy o systemie oświaty.
- 9) Ustalanie i wypłacanie zasiłków, o których mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
- 10) Prowadzenie postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego i wypłata tego świadczenia osobom uprawnionym.
- 11) Prowadzenie postępowań w sprawie świadczenia i wypłata świadczenia „Dobry start”.
- 12) Prowadzenie postępowań, o których mowa w przepisie art. 411 ust. 10 g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i wydawanie w tych sprawach zaświadczeń.
- 13) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

- 14) Organizacja procesu otwartego konkursu ofert na zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 15) Realizacja zapisów ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- 16) Realizacja zadań z zakresu wspiera rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym wypłata dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty (dotyczy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego), a także dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego.
- 17) Prowadzenie postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- 18) Prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia prawa do dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie o dodatku osłonowym i wypłata tego świadczenia.
- 19) Prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie o dodatku węglowym, wypłata tego świadczenia i przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w tej sprawie.
- 20) Prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, o którym mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, wypłata tego świadczenia i przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w tej sprawie.
- 21) Prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku elektrycznego, o którym mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, wypłata tego świadczenia i przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w tej sprawie.
- 22) Realizacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”.
- 23) Realizacja „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”.
- 24) Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Ruda Śląska na lata 2021 - 2025”.
- 25) Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”,
- 26) Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2022 finansowanego ze środków państwowego funduszu celowego - Funduszu Solidarnościowego,
- 27) Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2022 finansowanego ze środków państwowego funduszu celowego - Funduszu Solidarnościowego.
- 28) Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 Moduł II finansowanego ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID - 19 - państwowe fundusze celowe.

Struktura zadań realizowanych przez Ośrodek w 2022r.

IV. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2022r.

Tabela poniższa przedstawia liczbę rodzin, w których występują określone w ustawie dysfunkcje oraz liczbę osób w tych rodzinach, jednakże należy podkreślić, że często u jednej osoby bądź w jednej rodzinie dysfunkcje występują łącznie np. ubóstwo jako główna przyczyna, która może być spowodowana bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bądź innymi wymienionymi niżej powodami.

1) Powody przyznania pomocy (według wymagań sprawozdawczych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej) Stan na 31.12.2022r.

Powód trudnej sytuacji życiowej (dysfunkcja)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1237	2814
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	168	176
Potrzeba ochrony macierzyństwa	219	1056
w tym wielodzietność	86	485
Bezrobocie	462	1087
Niepełnosprawność	815	1524
Długotrwała lub ciężka choroba	404	647
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	664	2168
w tym rodziny niepełne	248	841
rodziny wielodzietne	139	802
Przemoc w rodzinie	31	130
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	169	294
Narkomania	8	15
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	39	43
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
Zdarzenie losowe	22	54
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

2) Typy rodzin objętych pomocą w 2022 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	2589	5656
o liczbie osób: 1	1387	1387
2	372	744
3	306	918
4	231	924
5	151	755
6 i więcej	142	928
W tym rodziny z dziećmi ogółem	868	3467
o liczbie dzieci: 1	271	722
2	280	1017
3	174	829
4	88	505
5	42	286
6	6	47
7 i więcej	7	61
Rodziny niepełne ogółem	308	981
o liczbie dzieci: 1	108	216
2	105	315
3	54	216
4 i więcej	41	234
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	427	754
o liczbie osób: 1	260	260
2	89	178
3	41	123
4 i więcej	37	193

Niniejsza tabela zawiera rodziny korzystające ze wszystkich form pomocy, tj.: zarówno materialnej, jak i usługowej oraz pracy socjalnej.

V. SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH OŚRODKA

1. DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Dział Pomocy Środowiskowej jest największym działem merytorycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, grupującym pracowników socjalnych, wykonujących swoją pracę w środowisku zamieszkania osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W celu ułatwienia kontaktów klientów pomocy społecznej z pracownikiem socjalnym, realizują oni swoje zadania w Lokalnych Punktach Pracowników Socjalnych zlokalizowanych we wszystkich dzielnicach Miasta, udzielając wsparcia i pomocy mieszkańcom Rudy Śląskiej. Pomoc ta obejmuje zarówno wsparcie o charakterze materialnym np. zasiłki pieniężne oraz o charakterze niematerialnym - w formie pracy socjalnej.

Pracownik socjalny, działając na wniosek mieszkańca naszego Miasta oczekującego pomocy, przeprowadza w miejscu zamieszkania tej osoby wywiad środowiskowy. Wywiad taki pozwala określić sytuację życiową danej osoby, rodziny, nakreślić jej problemy i wspólnie z nią ustalić plan działań pozwalający na rozwiązanie tych problemów. Wywiad przeprowadzany jest na wniosek klienta. Pracownik socjalny odwiedza rodziny wielokrotnie, wspierając i motywując klientów do aktywności w zakresie rozwiązywania, najczęściej wielu, różnorodnych problemów. Często pracownik socjalny podejmuje działania z urzędu, o charakterze interwencyjnym, kiedy krzywdzone jest np. dziecko, osoba starsza lub niepełnosprawna. Niejednokrotnie działania takie są podejmowane na wniosek policji, straży miejskiej, sąsiadów itp.

Na podstawie rozpoznania, przez pracownika socjalnego, potrzeb klientów w zakresie materialnym, usług socjalnych, wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, tworzony jest plan pomocy dla indywidualnych klientów i grup wymagających wsparcia o różnym charakterze.

Pracownik socjalny w zakresie wielu różnorodnych zadań pomocowych korzysta z konsultacji i wsparcia innych instytucji, włączając je do kręgu wsparcia rodziny - mowa tu o kuratorach sądowych, pedagogach szkolnych, psychologach. Problemy o szczególnym stopniu trudności są omawiane na Spotkaniach Interdyscyplinarnych, w których biorą udział wszyscy specjaliści, których wiedza może wspomóc pracownika socjalnego w jego pracy.

Pracownik socjalny mając kontakt z różnymi grupami osób i ich problemami, dokonuje także oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne formy pomocy, służące poprawie jakości życia i funkcjonowania w środowisku zamieszkania.

Pracownicy Lokalnych Punktów Pracowników Socjalnych pełnią także dla mieszkańców danej dzielnicy funkcję informacyjną dotyczącą m.in. miejskiej infrastruktury pomocowej, ułatwiają kontakt z innymi instytucjami, udzielają pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych, pełnią również ważną rolę rzecznika spraw wielu osób, które nie posiadają odpowiedniej wiedzy i umiejętności pozwalającej na samodzielne załatwienie różnych osobistych problemów.

Kontakty z pracownikiem socjalnym obejmują nierzadko konieczność poruszania bardzo osobistych tematów dotyczących życia osób zgłaszających się po pomoc, w związku z czym jest on

zobowiązany do zachowania tajemnicy służbowej.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy realizowanych przez Dział jest prowadzenie pracy socjalnej rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami, a w szczególności organizacjami pozarządowymi i społecznymi, związkami wyznaniowymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami w celu przeprowadzenia wspólnych oraz uzupełniających działań. Podstawowym narzędziem pracy socjalnej prowadzonej z rodziną przeżywającą trudności w celu opiekuńczo- wychowawcze jest kontrakt socjalny oraz współpraca z asystentem rodziny.

W ramach projektu „Ruda Śląska - nowa jakość pracy socjalnej” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej obowiązuje od stycznia 2020r. nowy system organizacyjny polegający na oddzieleniu zadań administracyjnych od pracy socjalnej i usług. Wyodrębnione są zespoły/ stanowiska pracowników socjalnych, tj.: stanowisko ds. pierwszego kontaktu, zespoły ds. pracy socjalnej, zespół ds. usług i zespoły ds. świadczeń w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych. Wprowadzony system usprawnił pracę pracowników socjalnych jak również przyczynił się do poprawy funkcjonowania rodzin objętych wsparciem tutejszego Ośrodka, co przełożyło się na ich usamodzielnienie.

Wykaz punktów, w których przyjmują pracownicy socjalni:

- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Ruda, ul. Wolności 14,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Godula i Orzegów, ul. Przedszkolna 6,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Bykowina, ul. Sławika 1a,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Halemba, ul. Solidarności 7,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Kochłowice, ul. Ks. Tunkla 1,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Nowy Bytom i Chebzie, ul. Markowej 22,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Wirek, ul. Jankowskiego 8,
- Lokalny Punkt Pracowników Socjalnych Bielszowice, ul. Bielszowicka 114,
- Punkt ds. Usług Opiekuńczych, Wirek ul. Jankowskiego 8,
- Zespół Pracowników Socjalnych ds. Realizacji Projektów, Godula ul. Przedszkolna 6,
- Sekcja ds. pierwszego kontaktu, Nowy Bytom ul. Markowej 20.

Dane dotyczące ilości spraw prowadzonych przez Dział Pomocy Środowiskowej:

1. Liczba wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzinami i osobami w miejscu zamieszkania, w celu udzielenia pomocy społecznej w różnej formie - **5 191**
 - a) przeprowadzono pełnych wywiadów środowiskowych - **1 764**,
 - b) wywiadów kontrolnych przeprowadzonych w celu weryfikacji aktualnej sytuacji rodziny - **3 438**.
2. Liczba wywiadów w celu realizacji usług opiekuńczych w domach klientów chorych, starszych

- i niepełnosprawnych - **506**.
3. Liczba wywiadów i adnotacji urzędowych przeprowadzonych na potrzeby przyznawanych świadczeń rodzinnych - **253**.
 4. Liczba wywiadów środowiskowych u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - **89**.
 5. Liczba wywiadów przeprowadzonych z rodziną osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązaną do udzielania pomocy tej rodzinie w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej - **192**.
 6. Liczba adnotacji urzędowych dotyczących rodzin osób ubiegających się o pomoc społeczną zobowiązanych do udzielania pomocy tej rodzinie w związku z art.103 ustawy o pomocy społecznej - **383**.
 7. Liczba wywiadów na dodatki mieszkaniowe - **986**.
 8. Liczba wywiadów w celu przyznania pomocy w formie asystenta rodziny: **54**.
 9. Ilość rodzin, w których prowadzono pracę socjalną - **2 438**.
 10. Liczba kontraktów socjalnych - **420** (201 zawartych w 2022r. i 219 kontynuowanych z 2021r.).
 11. Ilość środowisk, w których jest prowadzona ewaluacja po zakończeniu kontraktu socjalnego - **32**.
 12. Ilość spotkań interdyscyplinarnych z uczestnictwem pracowników socjalnych - **1 039**.
 13. Ilość działających Grup Roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” -269, w związku z czym odbyło się **821** spotkań Grup.
 14. Liczba skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej wydanych przez pracowników socjalnych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowej 2014-2020, Podprogram 2019 (realizowany od V 2022r. do X 2022r.) - **997 (2 732** osoby objęto pomocą żywnościową).
 15. Liczba wydanych talonów - **831**.
 16. Liczba przyjętych wniosków od mieszkańców z prośbą o wydanie zaświadczenia - **1 164**.

Dział Pomocy Środowiskowej prowadzi obsługę korespondencji pracowników socjalnych z różnymi instytucjami, organizacjami i osobami prywatnymi w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych oraz pracy socjalnej.

Liczba zarejestrowanej korespondencji przychodzącej i wychodzącej z Działu Pomocy Środowiskowej - **9 563**.

Zaopiniowano **139** wniosków o rozłożenie na raty zaległości czynszowych lub o przedłużenie umowy lokalu socjalnego. Rozpatrzono **20** wniosków w różnych sprawach mieszkańców związanych z problemami socjalnymi, kierowanych przez Prezydenta Miasta Ruda Śląska.

Do Działu wpłynęło **469** zgłoszeń w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób nieposiadających takiego ubezpieczenia, w tym **318** zgłoszeń z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i **151** zgłoszeń na prośbę klienta oraz ośrodków i szpitali z innych miast.

Realizacja projektów socjalnych:

1. Projekt „Działajmy razem” przewiduje podnoszenie kompetencji pracowników instytucji w zakresie pomocy ofiarom i świadkom przemocy w rodzinach realizujących procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Projekt „Spotkania Interdyscyplinarne” zakłada integracje instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym. W 2022r. odbyło się 1 039 spotkań interdyscyplinarnych przedstawicieli różnych instytucji w celu pomocy rodzinie w rozwiązaniu jej problemów.
3. W ramach projektu „Bezpieczna Rodzina” realizowanego przez pracowników socjalnych wspólnie z Strażą Miejską miało miejsce 16 wyjazdów w godzinach popołudniowych dzięki czemu odwiedzono 114 rodzin.

Ponadto na podstawie porozumienia pomiędzy tutejszym Ośrodkiem a Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, pracownicy socjalni przeprowadzili 37 wywiadów środowiskowych, natomiast na podstawie porozumienia pomiędzy tutejszym Ośrodkiem a Caritas Archidiecezji Katowickiej przeprowadzono 4 wywiady środowiskowe. Na podstawie wywiadów środowiskowych wydawane zostały opinie dot. uczestnictwa osób zgłaszających się w Centrum Inicjatyw Społecznych.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej podejmowali następujące działania:

- przeprowadzono **393** wywiady z obywatelami Ukrainy w celu przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego oraz pokrycia ciepłego posiłku w szkole lub przedszkolu
- przyjęto **1015** wniosków o jednorazową wypłatę świadczenia pieniężnego dla obywatela Ukrainy.

Pracownicy socjalni przeprowadzali liczne działania w ramach pracy socjalnej, mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy w załatwianiu spraw urzędowych, lekarskich jak również udzielali pomocy w procesie integracji.

W ramach programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 Moduł II pracownicy socjalni monitorowali sytuację 100 seniorów, którzy otrzymali opaski bezpieczeństwa. W razie potrzeby udzielali im wsparcia jak również pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Program realizowany był przez 36 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni w trakcie trwania programu łącznie odwiedzili seniorów 710 razy.

Dodatkowo Dział Pomocy Środowiskowej brał udział w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym oraz dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, o którym mowa w ustawie z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Pracownicy socjalni w ramach ustawy o dodatku węglowym przeprowadzili 487 wywiadów środowiskowych, natomiast w ramach ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na tynku paliw 50 wywiadów środowiskowych.

Do obowiązków Ośrodka w 2022r. należy także obsługa organizacyjno- techniczna **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, która prowadzona jest przez Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa znajdujący się w strukturze Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Przewodniczącym Zespołu jest konsultant-koordynator Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa.

Do zadań Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w 2022 roku należało:

1. współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
2. wsparcie metodyczne grup roboczych w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”, w tym:
 - a. koordynowanie działań grup roboczych powołanych w związku z realizowaną procedurą Niebieskiej Karty,
 - b. udział w grupach roboczych w celu udzielania wsparcia merytorycznego i konsultacyjnego w zakresie realizowanych planów pomocy rodzinom z problemem przemocy - pracownicy PIKP uczestniczyli w 354 spotkaniach Grup Roboczych oraz udzielili 610 konsultacji telefonicznych.
3. prowadzenie całokształtu spraw związanych z obsługą techniczno - organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W ramach obsługi organizacyjno- technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2022 roku podjęto następujące działania:

1. Przyjęto, rejestrowano i prowadzono ewidencję Niebieskich Kart:
 - „Niebieska Karta – formularz A” wszczynający procedurę - 175, kolejny druk „Niebieska Karta - formularz A” - 34
 - „Niebieska Karta - formularz C” - 82,
 - „Niebieska Karta - formularz D” - 77.
2. Przygotowano:
 - 1) zaproszenia dla poszczególnych członków Grup Roboczych, na pierwsze spotkanie Grupy, a w razie potrzeby na kolejne spotkania Grupy - **1 129**,
 - 2) wezwania na spotkanie Grupy Roboczej oraz wysyłanie ich do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie - **233**,
 - 3) zaproszenia na spotkania Grupy Roboczej dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie - **223**,
 - 4) informacje do koordynatorów dotyczące zmiany składów poszczególnych Grup Roboczych - **298**,

- 5) informacje do członków Grup o zakończeniu uczestnictwa w działaniach Grupy Roboczej - **258**,
 - 6) informacje dla poszczególnych członków Grup Roboczych o zakończeniu procedury Niebieskie Karty - **1 037**,
 - 7) informacje do koordynatorów poszczególnych Grup Roboczych (w związku z wnioskiem o zakończenie działań) zawierających wskazówki Zespołu Interdyscyplinarnego, co do kontynuowania działań w ramach procedury Niebieska Karta - **5**,
 - 8) inne pisma, dotyczące prac Grup Roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego - **261**.
4. Przekazano do organów ścigania **66** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (w tym **3 sporządzone** przez członków grupy roboczej w czasie trwania procedury Niebieskie Karty).
 5. Współpracowano z instytucjami realizującymi procedurę Niebieskie Karty w sprawach dotyczących gromadzenia dokumentacji związanej z prowadzeniem tej procedury.
 3. Prowadzono kalendarz posiedzeń Zespołu oraz organizowano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym:
 - 1) przygotowywano zaproszenia dla członków Zespołu - **25**,
 - 2) przygotowywano dokumentację na spotkanie Zespołu,
 - 3) protokołowano na spotkaniach Zespołu.
 - 4) przygotowano projekty uchwał podejmowanych przez Zespół - **325**.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Przewodnicząca Zespołu przedłożyła sprawozdanie z jego pracy za 2021r. we wskazanym terminie (do 31.03.2022r.). Sprawozdanie za 2022r. zostało złożone w terminie do 31.03.2023r.

Ponadto przygotowano:

- sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ruda Śląska na lata 2021-2025 za 2021r. w ustalonym terminie do 15 lutego 2022r. Sprawozdanie za 2022r. zostało przygotowane do 15 lutego 2023r.,
- prezentację „DZIAŁAMY RAZEM współpraca interdyscyplinarna instytucji na terenie Miasta Ruda Śląska w przestrzeni przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Prezentacja została przedstawiona na Miejskiej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Rudzie Śląskiej w dniu 30.08.2022r. Prezentacja przedstawiała statystyki za okres od 01.01.2022 do 30.06.2022 jak również współpracę interdyscyplinarną różnych instytucji działających na rzecz rodzin.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie odbywają się regularnie co dwa tygodnie w sposób tradycyjny lub w formie zdalnej za pomocą komunikatora internetowego SKYPE.

Spotkania grup roboczych mają miejsce zgodnie z wyznaczonymi terminami. Odbywają się w formie tradycyjnej oraz w formie zdalnej.

2. DZIAŁ REALIZACJI ŚWIADCZEŃ

W roku sprawozdawczym Dział Realizacji Świadczeń wydał **12 610** decyzji administracyjnych, w tym **11 257** decyzji przyznających, **477** decyzji odmownych i **147** decyzji umarzających.

W ramach zadań własnych gminy udzielono pomocy na kwotę **8 868 203 zł**.

Formy udzielanej pomocy

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota świadczeń
Posiłek	657 osób (w tym 39 osób dorosłych, 277 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 347 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej)	369 753,56 zł (w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023)
dożywianie bez wydania decyzji administracyjnych i przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	0 dzieci w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (brak zgłoszeń ze strony dyrektorów placówek oświatowych)	0 zł
Dowóz posiłków	21 osób	18 492 zł (w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023)
zasiłek celowy na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego	22 osoby	66 500 zł
zasiłek celowy i w naturze	1 430 osób	2 995 320 zł (w tym: zasiłki celowe specjalne dla 227 osób na kwotę 109 893 zł i świadczenia pieniężne na zakup żywności dla 1 357 osób na kwotę 2 488 840 zł)
zasiłek okresowy	1 190 osób	2 373 289,52 zł (świadczenie to realizowano w całości z otrzymanej

		dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych)
zasilek stały	470 osób	2 640 625,16 zł
sprawienie pogrzebu	58 osób	122 400 zł

Ponadto realizowane były następujące gminne programy osłonowe:

1) Program „**Oszczędzam z wodomierzem**”.

- Program został przyjęty do realizacji uchwałą nr 791/XLI/2005 Rady Miejskiej Ruda Śląska z dnia 19 maja 2005r.
- Adresaci Programu: Program skierowany jest do osób i rodzin (mieszkańców Miasta Ruda Śląska), które nie są w stanie pokrywać narastających wciąż opłat za zużycie wody.
- Cel Programu: Sfinansowanie najuboższym mieszkańcom Miasta Ruda Śląska zakupu wodomierzy, umożliwiających uzależnienie opłat za wodę od rzeczywistego jej zużycia.
- Realizator Programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- W roku 2022 udzielono pomocy łącznie 12 rodzinom na montaż 14 wodomierzy.
- Łączna kwota realizacji programu w 2022 r. wyniosła 1 454,87 zł.

Program ten obejmuje zadanie wynikające z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców i stanowi dla nich działania osłonowe przed nadmiernymi wydatkami na opłaty mieszkaniowe, spośród których koszty zużycia wody i odprowadzania ścieków stanowią jeden z istotniejszych składników.

2) Program „**Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu**”.

- Program został przyjęty do realizacji uchwałą Nr PR.0007.132.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 31.05.2012r.
- Adresaci Programu: Program skierowany jest do rodzin (mieszkańców Miasta Ruda Śląska), w których podczas jednego porodu urodziło się troje i więcej dzieci.
- Cel Programu: Udzielenie pomocy rodzinom- mieszkańcom Miasta Ruda Śląska, w których podczas jednego porodu urodziło się troje i więcej dzieci.
- Realizator Programu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.
- W roku 2022 udzielono pomocy 3 rodzinom.
- Kwota realizacji programu w 2022 r. wyniosła 21 000 zł.

W ramach ww. Programu przyznawana jest pomoc na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych (żywność, odzież, obuwie itd.) w wysokości iloczynu ilości osób w rodzinie i kwoty odpowiadającej kryterium dochodowemu dla osoby w rodzinie, określonego w ustawie

o pomocy społecznej.

Uprawnione rodziny mogą ubiegać się o wskazaną pomoc dwa razy w roku, w odstępach nie krótszych niż co 6 miesięcy od daty poprzedniego wniosku. Ostatnim rokiem udzielania Ww. rodzinom pomocy jest rok, w którym wieloraczki ukończą 13 lat.

W zadań własnych gminy udzielono również pomocy w formie opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne za 387 osób pobierających zasiłki stałe na kwotę **198 861,53 zł** oraz za 23 osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego na kwotę **7 506,36 zł**.

Dział Realizacji Świadczeń udzielał pomocy w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - koPALnia możliwości”, w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych dla 91 osób na kwotę 53 000 zł.

W sprawach wymagających dodatkowych wyjaśnień Kierownik Działu Realizacji Świadczeń przyjmował osoby, udzielając informacji o świadczeniach, uprawnieniach i sposobie załatwiania spraw.

W Dziale Realizacji Świadczeń przygotowywano i weryfikowano dane ze zrealizowanych zadań do następujących meldunków i sprawozdań:

1. W wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 - świadczenia pieniężne na zakup żywności, posiłki.
2. Program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta w zakresie dożywiania na lata 2019 - 2023” - udzielanie pomocy bez wydawania decyzji administracyjnej.
3. Sprawozdanie MRPiPS - 03- półroczne i roczne.
4. Sprawozdanie MRPiPS - 06- roczne.
5. Informacja dot. składek zdrowotnych i składek emerytalno-rentowych.
6. Przygotowywanie i przekazywanie informacji za pośrednictwem aplikacji CAS.
7. Przygotowywanie i przekazywanie informacji (ze zmienną częstotliwością średnio kilka razy w miesiącu) za pośrednictwem aplikacji CAS dotyczących realizacji pomocy dla osób z terytorium Ukrainy, tj.:
 - zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację jednorazowego świadczenie pieniężnego w wysokości 300 zł,
 - zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację posiłku dla dzieci i młodzieży,
 - zapotrzebowanie dotyczące uruchomienia środków oraz weryfikacja zapotrzebowania na realizację zasiłku okresowego, zasiłku stałego, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na sprawienie pogrzebu,
 - sprawozdanie z realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy- posiłek dla dzieci i młodzieży - liczba dzieci,
 - sprawozdanie z realizacji wydatków z Funduszu Pomocy.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy realizowano pomoc ze środków z Funduszu Pomocy w formie:

- jednorazowego świadczenie pieniężnego w wysokości 300 zł dla 2 045 obywateli Ukrainy na łączną kwotę **625 770 zł** (w tym 2% na koszty obsługi zadania w wysokości 12 270 zł),
- zasiłku okresowego dla 202 osób w wysokości **117 225,81 zł**,
- posiłku dla dzieci i młodzieży dla 365 osób w wysokości **62 872,75 zł**.

Dodatkowo Dział Realizacji Świadczeń brał udział w realizacji dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym, a także w realizacji dodatku elektrycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

3. DZIAŁ WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizacja usług opiekuńczych

W roku sprawozdawczym usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były przez wyłonioną w wyniku przetargów firmę REH-MED. Wyszyński Mirosław z siedzibą w Ossach, będącą liderem konsorcjum, którego członkiem jest ANERI Sp. z o.o. z siedzibą w Ossach.

Zadania własne - usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze udzielane są w miejscu zamieszkania osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi przyznawane są również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, jak również zabezpieczają osoby w środowisku, obniżając ewentualne koszty związane z umieszczeniem w domach pomocy społecznej. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i ustalana w oparciu o Uchwałę Nr 468/XXVI/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 27.05.2004r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zapewniane w miejscu zamieszkania oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania z późniejszymi zmianami. Pełna

cena 1 godziny usługi opiekuńczej wynosiła: od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.01.2022 r. - 24,00 zł, zaś od dnia 01.02.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. - 23,79 zł.

Realizacja usług opiekuńczych

Liczba osób objętych pomocą	251
Liczba zrealizowanych godzin	32 405
Koszt zrealizowanych w 2022 roku usług	771 523,35 zł

Ponadto usługi opiekuńcze realizowane były przez inny powiat. Powyższe dotyczyło 1 osoby, zamieszkałej w Świętochłowicach, której opiekunem prawnym jest mieszkaniec Rudy Śląskiej. Wykonano 143 godz. usług opiekuńczych, przekazano łącznie na zadanie kwotę: 2 241,71 zł.

Zadania własne - specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią pomoc skierowaną do tej samej grupy osób co usługi opiekuńcze, przy czym są one dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osób korzystających z usług i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w głównej mierze obejmowały pomoc w utrzymaniu higieny podopiecznych, pielęgnację zleconą przez lekarzy oraz podawanie leków. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i tak jak usługi opiekuńcze ustalana w oparciu o powołaną wyżej Uchwałę. Pełna cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 26,00 zł.

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych

Liczba osób objętych pomocą	51
Liczba zrealizowanych godzin	5 991,5
Koszt zrealizowanych w 2022 roku usług	155 779,00 zł

Zadania zlecone - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę zgodnie

z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osób z nich korzystających - zakresy usług ustalane są na podstawie zaświadczeń lekarzy specjalistów i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi są płatne - wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby korzystającej z usług i ustalana w oparciu o przywołane rozporządzenie. Pełna cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosiła: od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.01.2022 r. - 37,00 zł, od dnia 01.02.2022 r. do dnia 31.07.2022 r. - 38,00 zł, zaś od dnia 01.08.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. - 42,00 zł.

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Liczba osób objętych pomocą	62
Liczba zrealizowanych godzin	12 982,5
Koszt zrealizowanych w 2022 roku usług	514 483,50 zł

Realizacja, finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, resortowych Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 i „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022

W roku sprawozdawczym pozyskano środki w łącznej wysokości 2 115 990,00 zł z czego: w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 - 1 577 430,00 zł, zaś w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 - 538 560,00 zł. Z pozyskanych środków: na realizację usług przeznaczonych było 2 074 500,00 zł (tj.: 1 416 000,00 zł na pokrycie kosztu świadczonych usługi asystenckich, 130 500,00 zł na inne, przewidziane Programem, koszty świadczenia tych usług, takie jak: koszt zakupu środków ochrony osobistej dla asystentów, zakup biletów komunikacji publicznej/prywatnej jednorazowych lub miesięcznych oraz koszt dojazdu własnym/innym środkiem transportu np. taksówką asystentów w związku z wyjazdami w ramach świadczonych usług wymienionych w treści Programu, zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu oraz koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów, zaś 528 000,00 zł na pokrycie kosztu świadczonych usług opieki wytchnieniowej) natomiast na koszty obsługi Programów 41 490,00 zł.

1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022

W roku sprawozdawczym usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej świadczone były przez wyłonioną w wyniku przetargu firmę VITAL-MED. Sp.z o.o. z siedzibą w Przeworsku, ul. Niepodległości 59, 37-200 Przeworsk.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej udzielane są dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych. Usługi asystenta mają na celu pomoc uczestnikom Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. W szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w: wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe); zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji; załatwianiu spraw urzędowych; nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami; korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy); wykonywaniu czynności dnia codziennego - w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej. Usługi były bezpłatne. Koszt 1 godziny usługi wynosił 35,80 zł.

Realizacja usług asystenta

Liczba osób objętych pomocą	62
Liczba zrealizowanych godzin	25 087
Koszt zrealizowanych w 2022 roku usług	898 114,60 zł
Inne koszty związane z realizacją usług, tj.: koszt zakupu środków ochrony osobistej dla asystentów, zakup biletów komunikacji publicznej/prywatnej jednorazowych lub miesięcznych oraz koszt dojazdu własnym/innym środkiem transportu np. taksówką asystentów w związku z wyjazdami w ramach świadczonych usług wymienionych w treści Programu, zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu oraz koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów	11 188,29 zł

2. Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022

W roku sprawozdawczym usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez wyłonioną w wyniku przetargu firmę REH-MED Wyszyński Mirosław z siedzibą w Ossach, będącą liderem konsorcjum, którego członkiem jest ANERI Sp. z o.o. z siedzibą w Ossach.

Usługi opieki wytchnieniowej udzielane są członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, zamieszkującym z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym. Usługi opieki wytchnieniowej mają za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Świadczenie usług opieki wytchnieniowej odbywało się w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Usługi były bezpłatne. Koszt 1 godziny usługi wynosił 40,00 zł.

Realizacja usług opieki wytchnieniowej

Liczba osób objętych pomocą	33
Liczba zrealizowanych godzin	7350,25
Koszt zrealizowanych w 2022 roku usług	289 210,00 zł

Pozyskane środki pozwoliły przyznać usługi asystenckie oraz usługi opieki wytchnieniowej wszystkim osobom, które wszystkim osobom, które złożyły Karty zgłoszenia do Programu w ramach Programów wszystkim, spełniającym warunki formalne, osobom, które złożyły Karty zgłoszenia do Programów a w przypadku Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 oczekiwały usług w formie pobytu dziennego. Pomimo powyższego pozyskanych środków nie wykorzystano w całości. Środki niewykorzystane zwrócono.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Osoby, dla których organizowana pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca, po spełnieniu wymogów ustawowych kierowane są do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu.

Na terenie Miasta Ruda Śląska w roku sprawozdawczym funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej „Senior”- miejska jednostka organizacyjna pomocy społecznej z siedzibą: 41-704 Ruda Śląska, ul. Puszkina 7. Dom przeznaczony jest dla 180 osób przewlekle somatycznie chorych. Ofertą Domu na przestrzeni całego roku objęto 223 osoby.
2. Dom Pomocy Społecznej „Św. Elżbieta” z siedzibą: 41-700 Ruda Śląska, ul. Wolności 30. Dom przeznaczony jest dla 90 osób w podeszłym wieku. Ofertą Domu na przestrzeni całego roku objęto 134 osoby.

3. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza, dla osób przewlekle psychicznie chorych z siedzibą: 41-707 Ruda Śląska, ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 3. Dom przeznaczony jest dla 53 osób. Skorzystały **53** osoby.
4. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie z siedzibą: 41-707 Ruda Śląska, ul. Piłsudskiego 43. Dom przeznaczony jest dla 48 osób. Skorzystało **49** osób.
5. Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” z siedzibą: 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103. Dom przeznaczony jest dla 95 osób. Skorzystało **97** osób.

W 2022 roku łączny koszt utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej działających na terenie Miasta wyniósł: **16 094 385,02 zł**, w tym z budżetu Miasta Ruda Śląska: **10 940 211,32 zł** oraz **5 154 173,70 zł** z Budżetu Wojewody. Powyższe wartości zawierają koszt utrzymania Domu Pomocy Społecznej „Senior”, który nie jest ujęty w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (budżet Miasta Ruda Śląska: 6 080 070,95 zł, budżet Wojewody: 764 130,00 zł). Ponadto Domy Pomocy Społecznej otrzymały dodatkowo środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID z przeznaczeniem na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w łącznej wysokości: 412 949,00 zł.

Domy Pomocy Społecznej działające na terenie Miasta Ruda Śląska

Liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps działających na terenie Rudy Śląskiej w trakcie roku sprawozdawczego	556
Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym	95
Liczba wniosków dps*	124

* Wśród złożonych wniosków o dps są wnioski osób spoza Rudy Śląskiej. Osoby oczekujące na dps z obawy o swój stan zdrowia składają wnioski „na przyszłość”, nie zawsze są gotowe na pójście do dps w momencie uzyskania wolnego miejsca. Osoby wymagające zabezpieczenia w dps są umieszczane niezwłocznie.

Ze względu na brak na terenie naszego Miasta domów dla przewlekle psychicznie chorych mężczyzn oraz dorosłych kobiet niepełnosprawnych intelektualnie, jak również w nagłych przypadkach, a także w sytuacji, gdy termin umieszczenia w dps na terenie Rudy Śląskiej jest zbyt długi, konieczne jest kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską. Koszt utrzymania mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej funkcjonujących poza Rudą Śląską wyniósł w 2022 roku **7 128 697,04 zł**.

Należy nadmienić, że niektóre gminy nie posiadają na swoim terenie domów pomocy społecznej, dlatego wnioskuje o umieszczenie w naszych domach swoich mieszkańców.

W 2022 r. łącznie 52 osoby spoza Rudy Śląskiej zamieszkiwały w rudzkich DPS.

Domy Pomocy Społecznej poza powiatem

Liczba osób objętych pomocą w roku sprawozdawczym	201
Liczba osób umieszczonych w dps w roku sprawozdawczym	25
Liczba osób oczekujących na dps wg. Stanu na dzień 31.12.2021 r.	15

Łączna liczba osób objętych pomocą we wszystkich dps w roku sprawozdawczym - 757.

Kierowanie do Dziennego Domu „Senior - Wigor”

Dzienny Dom „Senior- Wigor” z siedzibą w Nowym Bytomiu przeznaczony jest dla 60 osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym z usług Domu korzystało 71 osób. Pensjonariusze ponoszą odpłatność za pobyt w Placówce zgodnie z tabelą odpłatności przyjętą uchwałą Rady Miasta (szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania placówki znajdują się sprawozdaniu Dyrektora Dziennego Domu „Senior - Wigor” znajdującym się w załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania).

Dla uczestników zajęć w Domu organizowane są zajęcia terapeutyczne grupowe i indywidualne, dostosowane do ich możliwości i zainteresowań tj.: kinezyterapia, ćwiczenia grupowe o charakterze ogólnousprawniającym i ogólnoregeneracyjnym, ćwiczenia relaksacyjne i rozluźniające, gry stolikowe (gra w karty, gra w szachy, gry planszowe), konkursy, imprezy okolicznościowe, nauka piosenek, śpiew przy akompaniamencie, spotkania urodzinowe oraz wycieczki.

Od 2000 roku przy Dziennym Domu funkcjonuje Klub Seniora. W 2022 roku do Klubu uczęszczało 19 osób. Spotkania odbywały się w każdy czwartek w godzinach od 15.00 do 17.30. Z uwagi na epidemię COVID -19 w 2022 roku odbyło się jedynie 26 spotkań w okresie od marca do grudnia. Działalność Klubu ma na celu przede wszystkim integrację ludzi samotnych.

Zapewnienie pobytu, w tym usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz posiłku w ośrodku wsparcia - osobom niepełnosprawnym powyżej 24 roku życia.

Miasto Ruda Śląska w drodze otwartego konkursu ofert zleciło zadanie polegające na zapewnieniu pobytu, w tym usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz posiłku w ośrodku wsparcia - dziennym domu pobytu w Chorzowie. Z tej formy pomocy skorzystała 1 osoba, która ze względu na niepełnosprawność wymagała specjalistycznego wsparcia, a Placówki funkcjonujące na terenie Miasta nie zapewniają opieki i rehabilitacji adekwatnej do stanu zdrowia i niepełnosprawności tej osoby.

Liczba osób objętych pomocą: 1

Miesięczny koszt 1 osoby: 2 150,00 zł

Łączny koszt: 25 199,00 zł.

Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy finansowana jest ze środków Wojewody. Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób przewlekle

psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, osób ze spektrum autyzmu, a także z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Prowadzi swą działalność przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku.

Zajęcia w domu organizowane są w grupach oraz indywidualnie. Dom umożliwia uczestnikom spożywanie śniadania przygotowanego w ramach treningu kulinarnego oraz umożliwia spożywanie gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej lub w ramach treningu kulinarnego. W przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku w sposób, o którym mowa powyżej, dopuszcza się możliwość zakupu gorącego posiłku dla uczestników.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco-rehabilitacyjnego mającego służyć wszechstronnemu rozwojowi osób z zaburzeniami psychicznymi na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowaniu ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Usługi świadczone w Placówkach są nieodpłatne. Odpłatność za wyżywienie ustalana jest na poziomie stawki żywieniowej określonej zgodnie z kalkulacją obowiązujących cen towarów i usług.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Halembie, ul. Kłodnicka 103

Dom przeznaczony jest dla 40 osób. Posiada wyłącznie miejsca dziennego pobytu. W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022 r. z pobytu dziennego skorzystało 47 osób.

W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki Wojewody w wysokości **1 004 794,60 zł.**

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej - Rudzie przy ul. Wolności 30.

Dom przeznaczony jest dla 21 osób. W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. z pobytu dziennego skorzystały 23 osoby.

W drodze otwartego konkursu ofert przekazano środki Wojewody w wysokości **538 432,20 zł.**

Kierowanie do mieszkań chronionych

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia się osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług świadczonych przez jednostkę całodobowej opieki. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniach chronionych oraz warunki kierowania i pobytu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 roku w sprawie mieszkań chronionych oraz uchwały Rady Miasta Ruda Śląska. Wewnętrzne procedury dotyczące kierowania do korzystania ze wsparcia w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej określa Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Miejsce w mieszkaniu chronionym przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej lub innej upoważnionej osoby.

W 2022 roku funkcjonowały następujące mieszkania chronione wspierane i treningowe:

a) **Mieszkania Chronione wspierane**

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Na terenie Miasta funkcjonują mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla:

- **osób w podeszłym wieku**

Na terenie Miasta funkcjonują 2 mieszkania chronione dla osób w podeszłym wieku. Mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Matejki zostało oddane do użytku w 2000r. i przeznaczone jest dla 6 osób.

W 2007 r. do użytku zostało oddane mieszkanie chronione znajdujące się w strukturach Ośrodka „Święta Elżbieta” w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 30 (umowa użyczenia). Mieszkanie przeznaczone jest dla 3 osób.

Mieszkania pozbawione są barier architektonicznych. Mieszkańcy posiadają samodzielne pokoje, a do ich dyspozycji oddano wspólną kuchnię oraz węzeł sanitarny. Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu odbywa się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy.

Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych świadczonych przez osobny podmiot wyłoniony w drodze przetargu. Wszelkie sprawy socjalne załatwia pracownik socjalny dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców.

W 2022 roku z ww. mieszkań skorzystało łącznie 11 osób (7 kobiet oraz 4 mężczyzn).

- **osób z zaburzeniami psychicznymi**

Prowadzenie mieszkań chronionych wynika z obowiązku zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi różnych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku. Wiele osób z zaburzeniami psychicznymi, które stały się klientami pomocy społecznej, w związku z chorobą, utraciło własne mieszkanie lub mieszka w warunkach uniemożliwiających rehabilitację. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Mieszkanie chronione stanowi formę wsparcia, której można korzystać do czasu uzyskania własnego mieszkania lub na stałe. Dzięki tej formie pomocy osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą rozwijać umiejętności nabyte w toku wcześniejszej rehabilitacji oraz kształtować poczucie pełnej odpowiedzialności za podejmowane działania i decyzje.

Wszelkie sprawy socjalne załatwia pracownik socjalny tut. Ośrodka dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców. Wsparcia psychologicznego udziela psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, Środowiskowego Domu Samopomocy lub Poradni Zdrowia Psychicznego. Ponadto osoby przebywające w mieszkaniach

objęte są pomocą w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania (zleceniobiorca wyłoniony w drodze przetargu). Osoby te mogą także korzystać z pobytu dziennego w Środowiskowym Domu Samopomocy.

W 2022 roku w Rudzie Śląskiej funkcjonowały dwa mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej (uruchomione w grudniu 2001 roku, dla 3 osób),
- w Rudzie Śląskiej 6 przy ul. Kłodnickiej (uruchomione w styczniu 2003 roku, dla 3 osób).

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie skierowania do mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało łącznie 8 osób, w tym: 4 kobiety oraz 4 mężczyźni.

b) Mieszkania chronione treningowe

W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

W 2022 roku funkcjonowało 10 tego typu mieszkań chronionych, z których skorzystało 10 kobiet, 1 dziecko, 5 mężczyzn oraz 15 usamodzielnionych wychowanków z pieczy zastępczej.

Łączna ilość decyzji administracyjnych wydanych dla ww. zadań: 3 339.

USŁUGI I POMOC ŚWIADCZONA Z ZAANGAŻOWANIEM ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działając na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał w kwietniu środki w wysokości 4 896 732,00 zł na realizację zadań ustawowych, które Uchwałą Rady Miasta zostały rozdzielone pomiędzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Środki przyznane Miastu Ruda Śląska	4 896 732 zł
Rehabilitacja Zawodowa	307 958,88 zł
Rehabilitacja Społeczna:	4 588 773,12 zł
1. dofinansowanie do uczestnictwa w wtz	3 366 480 zł
2. dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	412 177 zł
3. dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się	

i technicznych	221 200 zł
4. dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny	488 916,12 zł
5. dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	100 000 zł

Ad 1) Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Miasta Ruda Śląska w strukturach Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” działa Warsztat Terapii Zajęciowej przeznaczony dla 130 uczestników. Warsztat finansowany jest z dwóch źródeł: w 90 % ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w 10 % ze środków budżetu Miasta Ruda Śląska. PFRON na realizację zadania przeznaczył w 2022 r. kwotę 3 366 480,00 zł, natomiast Miasto 374 053,33 zł.

Ponadto zgodnie z art.10b ust.1 ustawy o rehabilitacji powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu zobowiązany jest do pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców. W związku z powyższym powiat Ruda Śląska ponosi koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w warsztatach działających w innych powiatach. W okresie sprawozdawczym wydatkowane zostały środki w łącznej wysokości 22 878,84 zł stanowiące 10 % kosztów uczestnictwa w WTZ dla 9 mieszkańców Miasta.

Ad 2) Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą rehabilitacji społecznej realizowaną poprzez aktywną rehabilitację, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. Pobyt na turnusie trwa 14 dni. Ośrodki organizujące turnusy rozmieszczone są w całej Polsce i przyjmują chętnych przez cały rok.

W okresie sprawozdawczym z turnusu rehabilitacyjnego skorzystało 269 osób niepełnosprawnych wraz z 70 opiekunami, z czego 31 osoby to dzieci lub młodzież niepełnosprawna wraz z 23 opiekunami. Wydatkowano kwotę 412 177,00 zł.

Ad 3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Na realizację zadania zgodnie z uchwałą Rady Miasta przeznaczone zostały środki w kwocie 221 200 zł.

W okresie sprawozdawczym zostały zawarte umowy o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych z 32 osobami niepełnosprawnymi na kwotę 221 449,75 zł. Wyplacono dofinansowanie 32 osobom niepełnosprawnym w łącznej wysokości 221 190,55 zł. Z ogólnej kwoty przeznaczonej na likwidację barier wydatkowano 123 638,75 zł na bariery architektoniczne dla 8 osób, 90 656 zł na bariery techniczne dla 21 osób oraz 6 895 zł na bariery w komunikowaniu się dla 3 osób.

W ramach likwidacji barier architektonicznych w roku sprawozdawczym celem umożliwienia osobom niepełnosprawnym opuszczenia mieszkania udzielono dofinansowania do montażu krzesetek przyściennych dla 2 osób. Ponadto przystosowano 6 łazienek poprzez m.in.: montaż uchwytów w pomieszczeniach higieniczno- sanitarnych, likwidację progów, wanien i budowę natrysków, montaż antypoślizgowych posadzek oraz specjalistycznych sprzętów dostosowanych indywidualnie dla osób niepełnosprawnych.

Z kolei w ramach likwidacji barier technicznych udzielono pomocy m. in. do zakupu 15 łóżek rehabilitacyjnych dla osób obłożnie chorych, 2 schodotazów, 2 podnośników, 1 słuchawek oraz 1 czytaka. Ponadto w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowano zakup 3 urządzeń umożliwiających kontakt z otoczeniem pn. mówik.

Ad 4) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Osoby niepełnosprawne mogą starać się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego tj. m.in. do aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, protez, systemów FM. Warunkiem otrzymania dofinansowania do środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych jest uzyskanie potwierdzenia otrzymania dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia i przedłożenia faktury za zakupiony przedmiot.

Uchwałą Rady Miasta na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości 488 915,12 zł, z czego osobom dorosłym udzielono dofinansowania na kwotę 366 482,27 zł, a dla dzieci niepełnosprawnych wykorzystana została kwota 122 150 zł.

Rodzaj środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych	Liczba dofinansowanych przedmiotów	Wydatkowane środki
Aparaty słuchowe	160	229 843,00 zł
Systemy FM	11	48 436,00 zł
Pieluchomajtki	39.597	38 290,80 zł
Protezy, ortezy	43	112 460,00 zł
Wózki inwalidzkie	11	33 910,00 zł
Sprzęt rehabilitacyjny	3	5 885,72 zł
Obuwie ortopedyczne	12	1499,00 zł
Środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne pozostałe	7	10 919,00 zł
Balkoniki i podpórki	7	1 198,00 zł

Cewniki i worki stomijne	1160	878,25 zł
Pończochy kikutowe	108	2400,00 zł
Materace p/odleżynowe	9	1960,00 zł
Soczewki	12	952,50 zł

Ad 5) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą otrzymać dofinansowanie do organizowania imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki. W 2022 roku na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki Rada Miasta przeznaczyła środki w kwocie 100 000 zł, z czego dla dzieci 5 000 zł. Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 30 wniosków na kwotę 262 434 zł. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 21 umów. Wszystkie organizacje, które złożyły wnioski otrzymały dofinansowanie dostosowane do posiadanych środków.

Realizacja pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Aktywny Samorząd”

W ramach programu realizowane są następujące zadania zawarte w dwóch modułach:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach tego modułu realizowane są następujące obszary:

obszar A- likwidacja bariery transportowej

- **zadanie nr 1**- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- **zadanie nr 2** - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- **zadanie nr 3** -pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego),
- **zadanie nr 4** - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu),

obszar B - likwidacja w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

- **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych),
- **zadanie nr 2** - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- **Zadanie nr 3** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),
- **zadanie nr 4** - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),
- **zadanie nr 5** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

obszar C- likwidacja barier w poruszaniu się

- **zadanie nr 1** - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- **zadanie nr 2** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- **zadanie nr 3** - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **zadanie nr 4** - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **zadanie nr 5** - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym

przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

Moduł II- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na realizację programu w roku sprawozdawczym Miasto Ruda Śląska poprzez działania MOPS pozyskało środki w wysokości 633 888,00 zł, z czego na udzielenie pomocy Beneficjentom programu 595 200,00 zł, pozostała kwota zgodnie z umową przeznaczona była na obsługę realizacji zadania, promocję programu oraz jego ewaluację.

W Module I udzielono dofinansowania w ramach następujących obszarów:

ZADANIA	UDZIELONE WSPARCIE		
	MODUŁ I	Liczba osób	Liczba umów
Obszar A zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),	3 w tym: 2 dzieci	3	25 350,00 zł
Obszar A zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu)	1	1	2 100,00 zł
Obszar B zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk),	8 w tym: 2 dzieci	8	46 518,12 zł
Obszar B zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym	2	2	14 289,60 zł

stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),			
Obszar B zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),	3	3	10 725,28 zł
Obszar C zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym),	5	5	105 954,00 zł
Obszar C zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności),	3	3	9 000,00 zł
Obszar C zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),	6	6	126 446,00 zł
Obszar C zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),	1	1	7 500,00 zł
Obszar C zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją	4 w tym: 2 dzieci	4	28 125,00 zł

narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania),			
Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka)	9	18	21 337,88 zł

Wśród beneficjentów programu szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym- w ciągu roku skorzystało z niego 28 osób, którym udzielono dofinansowania na kwotę 123 114,32 zł. Z uwagi na wprowadzone przez Zarząd PFRON zmiany w realizacji Programu od 2016r. zakończenie wypłat w ramach modułu II nastąpi po zakończeniu przez studentów semestru zimowego tj. do dnia 15 kwietnia 2023r.

Realizacja innych zadań przypisanych Działowi:

1. Przewóz osób do domów pomocy społecznej

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. zorganizowano przewóz dla 32 osób do odpowiednich placówek na łączną kwotę **19 724,36 zł**.

2. Informacja dotycząca form udzielanej pomocy przez pracowników socjalnych Działu

W Dziale zatrudnionych było czterech pracowników socjalnych.

Do obowiązków pracowników socjalnych należało:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawach:
 - a) skierowania do domów pomocy społecznej,
 - b) umieszczania w domach pomocy społecznej,
 - c) odpłatności za pobyt osób w domach pomocy społecznej,
 - d) odpłatności osób zobowiązanych za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
 - e) skierowania do dziennego domu pomocy społecznej,
 - f) skierowania do środowiskowych domów samopomocy,
 - g) skierowania do mieszkań chronionych,
 - h) przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla prowadzonych przez nich podopiecznych,
 - i) przyznawania świadczeń pieniężnych dla swoich podopiecznych,

oraz

- prowadzenie pracy socjalnej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 1 205,00 zł wywiadów środowiskowych.

Ze względu na specyfikę środowisk objętych pomocą Działu tj. osoby starsze, długotrwale chore i niepełnosprawne oraz bezradne, niemal we wszystkich przypadkach istniała konieczność udzielania szeroko rozumianego poradnictwa lub prowadzenia pracy socjalnej.

3. Sporządzenie projektów wniosków do Sądu oraz reprezentowanie MOPS przed Sądem w sprawach o:

- umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody,
- leczenie psychiatryczne bez zgody.

Pracownicy socjalni Działu w okresie sprawozdawczym złożyli 5 wniosków o umieszczenie w dps bez zgody. Reprezentowali MOPS przed Sądem na 20 rozprawach oraz przygotowali 41 pism urzędowych.

Dodatkowo Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych brał udział w realizacji dodatku ostonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku ostonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

4. DZIAŁ DS. ASYSTY RODZINNEJ

Dział ds. Asysty Rodzinnej zrealizował następujące zadania:

1. W ramach projektu „Asystent rodziny” zawartego w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”:

- 1) opracowano i realizowano 205 planów pracy. Plany te były opracowane i realizowane we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w sytuacji, gdy dziecko było zabezpieczone.
- 2) udzielono wsparcia asystenta rodziny łącznie **176** rodzinom (w tym 11 rodzin nie podpisało planu pracy) w poprawie ich sytuacji życiowej. W zależności od diagnozy praca polegała na:
 - a) zdobywaniu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, czyli praca nad prawidłowym prowadzeniem domu w przestrzeniach:
 - żywienia - planowanie zakupów spożywczych, przygotowanie menu, przygotowywanie pełnowartościowych posiłków dla wszystkich członków rodziny z uwzględnieniem diety oraz dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci, rozszerzanie diety małego dziecka, zapoznanie z piramidą żywieniową, przygotowywanie posiłków w higienicznych warunkach, motywowanie do wspólnego celebrowania posiłków i spożywania posiłków

- w miejscu do tego przeznaczonym, wprowadzanie nowych i ekonomicznych przepisów kulinarnych z uwzględnieniem otrzymywanej pomocy w naturze, wprowadzanie do jadłospisu większej ilości warzyw i owoców, uświadamianie negatywnego wpływu spożywania nadmiernej ilości szkodliwych przekąsek, np. chipsów, napojów energetycznych itp., trening umiejętności przechowywania produktów spożywczych,
- higieny - planowanie zakupu środków czystości i środków do higieny osobistej, omówienie i praca nad umiejętnościami związanymi z utrzymaniem czystości w poszczególnych pomieszczeniach w mieszkaniu, planowanie prac remontowych, segregacja zużytej odzieży oraz przedmiotów zbędnych w mieszkaniu, przygotowywanie listy zakupów brakującej bielizny, odzieży, a także sprzętów gospodarstwa domowego, praca nad wzrostem świadomości członków rodziny w zakresie utrzymywania higieny osobistej (higiena jamy ustnej, dbanie o czystość skóry, włosów i paznokci, zmiana bielizny i odzieży, profilaktyka i pomoc w radzeniu sobie z chorobami skóry - świerzb oraz chorobami pasożytniczymi w tym wszawicą), motywowanie do dbania o własne zdrowie, regularnych kontroli lekarskich, wizyt u lekarzy specjalistów oraz badań profilaktycznych, trening umiejętności prawidłowego dbania o zwierzęta domowe, w tym do ich regularnego szczepienia i odrobaczania; uświadomienie konieczności segregacji odpadów z gospodarstwa domowego,
 - budżetu - założenie zeszytu budżetowego służącego do planowania wydatków i monitorowania przychodów oraz rozchodów, nauka planowania wydatków, sporządzenie listy potrzeb, jak również szczegółowe omówienie sytuacji finansowej rodziny (posiadane zobowiązania finansowe m.in. kredyty, pożyczki, zajęcia komornicze, zaległe opłaty mieszkaniowe) i harmonogramu działań zmierzających do jej uregulowania, praca nad regularnym opłacaniem czynszu i innych rachunków, praca nad planowaniem zakupów w tańszych sklepach (nabywanie i doskonalenie umiejętności porównywania cen w różnych sklepach), organizowanie pomocy w naturze (odzież, pościel, zabawki, sprzęty gospodarstwa domowego, meble, żywność) i współpraca w tym zakresie z innymi instytucjami;
- b) rozwiązywaniu problemów socjalnych:
- pomoc w załatwianiu istotnych spraw urzędowych (przedłużenie umowy najmu mieszkania, rozłożenie zaległości czynszowych, energetycznych na raty itd.), motywowanie do wykorzystania własnych możliwości i uprawnień (zasiłki rodzinne, stypendium, alimenty, dodatek mieszkaniowy i energetyczny), towarzyszenie klientom w załatwianiu spraw urzędowych, kierowanie do poradnictwa specjalistycznego - prawnik, pomoc w przygotowywaniu pism i wypełnianiu wniosków;
- c) rozwiązywaniu problemów psychologicznych:
- informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w postaci pomocy psychologa, motywowanie do podjęcia stosownej terapii, współpraca z Ośrodkiem Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, motywowanie

do utrzymywania abstynencji, motywowanie do konsultacji z lekarzem psychiatrą w Poradni Zdrowia Psychicznego;

d) rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- praca nad rozeznaniem relacji w rodzinie, informowanie o możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w tym pomocy psychologa (praca nad relacjami, praca nad kompetencjami wychowawczymi - trening umiejętności stawiania granic dzieciom, znaczenie konsekwencji w wychowaniu, stosowanie systemu kar i nagród), pedagoga (diagnoza pedagogiczna dziecka, konsultacje indywidualne dla dzieci i rodziców, możliwość uzyskania wskazówek w zakresie stymulowania rozwoju dziecka i wyrównywania deficytów), praca nad sposobami spędzania czasu wolnego z dziećmi (wypożyczanie książeczek, gier planszowych, puzzli i innych zabawek edukacyjnych sprzyjających rozwojowi dziecka, organizowanie wspólnych zabaw i wyjść na podwórko);

e) zapewnianiu dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach:

- zdrowotnej - motywowanie do leczenia dziecka i jego konsultowania ze specjalistami zgodnie z zaleceniami pediatry, pomoc w ustalaniu terminów wizyt u specjalistów, praca nad terminowym wykonywaniem bilansów i szczepień, towarzyszenie rodzicom z dzieckiem/dziećmi u lekarza, motywowanie do regularnego podawania leków,
- edukacyjnej - współpraca z wychowawcami w szkole i przedszkolu, motywowanie rodziców do uczestniczenia w zebraniach i konsultacjach indywidualnych, motywowanie do uzyskania pełnej diagnozy dziecka, które przejawia trudności edukacyjne lub sprawia trudności wychowawcze, pomoc w ustaleniu terminu badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, omówienie otrzymanej opinii i praca z rodzicem nad realizacją zaleceń ww. Poradni, kierowanie do placówek wsparcia dziennego i współpraca z wychowawcami,
- emocjonalnej - praca nad budowaniem prawidłowych relacji w rodzinie, edukacja w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, nauka rozpoznawania i wyrażania emocji w adekwatny sposób, praca nad pogłębieniem wiedzy o potrzebach dziecka na danym etapie rozwojowym, praca nad umiejętnością konstruktywnego komunikowania się z dzieckiem;

f) wspieraniu aktywności społecznej rodzin:

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, zachęcanie do udziału w uroczystościach ważnych dla dzieci, rozmowy dotyczące relacji sąsiedzkich, trening umiejętności korzystania ze wsparcia lokalnego, zachęcanie do korzystania z Programu Aktywności Lokalnej.

g) motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu oraz utrzymaniu zatrudnienia:

- współpraca z Klubem Integracji Społecznej, motywowanie do współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (rejestracja, utrzymanie statusu osoby bezrobotnej, korzystanie z ofert pracy, stażów), pomoc w napisaniu CV, pomoc w poszukiwaniu ofert pracy, zachęcanie do skorzystania z prac społecznie-użytecznych, rozmowy dotyczące wartości pracy, pokazywanie korzyści płynących z posiadania własnych środków finansowych.

- 3) prowadzono ścisłą współpracę z placówkami wsparcia dziennego oraz świetlicami działającymi w mieście - na bieżąco:
 - monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach świetlicowych, udział w spotkaniach interdyscyplinarnych, współpraca z wychowawcami tych placówek, motywowanie rodziców do współpracy z wychowawcami;
 - 4) dokonano okresowej oceny sytuacji rodziny - **755** ocen okresowych;
 - 5) monitorowano sytuację rodziny po zakończeniu pracy z rodziną - 43 rodziny:
 - asystent rodziny po zakończeniu planu pracy jeszcze przez okres 3 miesięcy (lub do czasu zmiany postanowienia przez Sąd, który zobowiązał rodzinę do współpracy z asystentem) monitoruje czy wypracowane w planie pracy efekty utrzymują się;
 - 6) przygotowano opinie, a także sprawozdania z prowadzonej pracy z rodziną do Sądu Rodzinnego lub na prośbę strony;
 - 7) prowadzono współpracę z osobami, instytucjami i organizacjami podejmującymi działania na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - na bieżąco:
 - współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, wychowawcami ze szkół, przedszkoli, placówką wsparcia dziennego, poradniami rejonowymi i specjalistycznymi, terapeutami Ośrodka Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej, psychologami Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
 - 8) prowadzono współpracę z grupą roboczą - wg potrzeb;
 - 9) realizowano zadania ustawy z dn. 04.11.2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
 - koordynacją wsparcia były objęte trzy rodziny. Natomiast 12 rodzinom (w tym 1 kobiecie w ciąży zagrożonej) objętym wsparciem asystenta rodziny, udzielono porad w zakresie uprawnień wynikających z ustawy „Za życiem”;
 - 10) współpracowano przy realizacji projektów unijnych:
 - „Ruda Śląska - koPALnia możliwości” - oddelegowano do realizacji projektu 2 asystentów rodziny,
 - „Ruda Śląska dla rodzin”, w ramach którego pracę prowadziło 4 asystentów rodziny i 1 pedagog.
2. Współpracowano z pracownikami socjalnymi w tworzeniu i realizowaniu indywidualnych planów pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez prowadzenie **138** kontraktów socjalnych.
 3. Wspierano merytorycznie pracowników prowadzących pracę socjalną:
 - udział w spotkaniach interdyscyplinarnych i konsultacjach superwizyjnych - **732**,
 - udzielanie konsultacji indywidualnych dla pracowników socjalnych dotyczących pracy socjalnej (na bieżąco).

4. Świadczone specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla klientów (161 osób) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowane poprzez:
 - a) porady - ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy,
 - b) konsultacje psychologiczne - rodzinne i indywidualne,
 - c) diagnozę psychologiczną,
 - d) terapię wspierającą,
 - e) psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich,
 - f) przygotowanie oraz wydawanie opinii i zaświadczeń na prośbę klientów.

5. Świadczone specjalistyczne poradnictwo pedagogiczne dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (w 21 rodzinach 30 dzieci objętych było wsparciem pedagoga) realizowane poprzez:
 - a) diagnozę dzieci,
 - b) instruktaż,
 - c) stymulowanie rozwoju dziecka,
 - d) wyrównywanie opóźnień,
 - e) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i powstawania zaburzeń zachowania,
 - f) pedagogizację rodziców.

6. Prowadzono współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i z grupami roboczymi:
 - udział w pracy Zespołu - 18 posiedzeń;
 - liczba grup roboczych, w których członkami byli pracownicy Działu - 67 grup.

7. Prowadzono grupę wsparcia dla rodziców i dzieci: „Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - odbyło się 19 spotkań grupy (z różną częstotliwością wzięły w niej udział 27 osób, a w zajęciach dla dzieci - 10 dzieci).

Celem głównym jest podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, stymulowanie rozwoju dzieci oraz społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi.

Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców:

 - nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
 - nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
 - nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
 - nabycie wiedzy na temat właściwego stosowania systemu kar i nagród,
 - nabycie wiedzy na temat zasad zdrowego odżywiania się oraz dbania o higienę osobistą i otoczenia.

Stymulowanie rozwoju dzieci:

 - pobudzenie wyobraźni,
 - usprawnianie funkcji manualnych i ruchowych,
 - doskonalenie koncentracji uwagi,

- wzbogacanie słownictwa,
- nabycie umiejętności współdziałania w grupie podczas zabawy i pracy,
- nauka zwrotów grzecznościowych.

Spółeczna aktywizacja rodzin z dziećmi:

- poszerzenie samoświadomości,
- poszerzenie wiedzy o uczuciach i sposobach ich wyrażania,
- nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych,
- poznanie i zrozumienie wzajemnych potrzeb w związku partnerskim,
- nabycie umiejętności aktywnego słuchania,
- nabycie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji,
- nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi osobami,
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- nabycie wiedzy na temat zachowań agresywnych i przemocowych oraz dostępnych form pomocy i wsparcia.

Tematy zajęć w 2022r.: „Emocje rodziców”, „Gry i zabawy, czyli czym zająć dzieci podczas domowej kwarantanny”, „Plusy i minusy tablic motywacyjnych”, „Mamo chcę psa”, „Cyberprzemoc”, „Depresje wśród dzieci i młodzieży, czyli bolączka współczesnych czasów”, „Rozwój seksualny dzieci”, „Inicjacje alkoholowe dzieci i młodzieży”, „Zabawki które stanowią zagrożenie dzieciństwa”, „Dzień Ojca”, „Jak było? Co będzie?”, „Pierwsze spotkanie po wakacjach”, „Arteterapia”, „”, „Zasady stosowania tablic motywacyjnych”, „Jesienna nuda. Pomysły na kreatywne spędzania czasu wolnego z dzieckiem”, „Emocje”, „Ulepimy dziś bałwana”, „Podsumowanie minionego roku w morskim stylu”, „Spotkanie Mikołajkowe”.

8. Prowadzono zajęcia „Rudzkie Warsztatowo” - odbyło się 8 spotkań (z różną częstotliwością wzięły w nich udział 15 osób dorosłych i 4 dzieci).

Celem głównym zajęć jest podniesienie kompetencji społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich aktywizacja społeczna.

Podniesienie umiejętności społecznych:

- nabywanie umiejętności adekwatnego zachowania się w różnych sytuacjach,
- kształtowanie samoświadomości i autoprezentacji,
- wzajemna integracja, budowanie poczucia wspólnoty,
- nabycie umiejętności nawiązania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi,
- nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
- nabycie umiejętności współdziałania i współpracy z innymi osobami,
- nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
- nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
- nabycie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych.

Tematy zajęć w 2022r.: „Walentynki - święto zakochanych”, „Walentynkowe zwyczaje i tradycje”, „Wielkanocne i wiosenne inspiracje”, „Tradycje wielkanocne u nas i na świecie”, „Dzień Matki”, „Jesienny czas”, „Skarby jesieni”, „Ozdoby choinkowe z masy porcelanowej”.

9. Prowadzono grupę wsparcia dla osób mających emocjonalne trudności w funkcjonowaniu społecznym: „moc-E” - odbyło się 10 spotkań grupy (z różną częstotliwością wzięły w niej udział 32 osoby dorosłe i 14 dzieci).

Celem głównym jest udzielenie wsparcia osobom, które mają trudności z radzeniem sobie z własnymi emocjami, aby ułatwić im funkcjonowanie społeczne.

Podniesienie umiejętności społecznych:

- rozwój osobisty w wymiarze indywidualnym każdego uczestnika,
- rozwijanie świadomości na temat powstawania i dynamiki emocji,
- możliwość odreagowania emocji nagromadzonych w interakcji społecznej,
- uświadomienie własnego potencjału,
- kształtowanie samoświadomości,
- kształtowanie własnego wizerunku, nabywanie umiejętności autoprezentacji,
- budowanie pozytywnego obrazu siebie,
- wypracowanie skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
- wzajemna integracja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ze względu na brak umiejętności społecznych,
- wzajemnie udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- utrwalenie prawidłowych zachowań w kontaktach z innymi osobami.

Tematy zajęć w 2022r.: „Ćwiczenia i zabawy wyciszająco-relaksacyjne - zajęcia praktyczne”, „Więzi rodzinne”, „Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie?”, „Rodzina z problemem alkoholowym”, „Problemy alkoholowe młodzieży”, „Dzieci i rodzice. Błędy rodziców podczas wychowania dzieci”, „ABC emocji - umiejętność wyciszenia i obserwacji swoich emocji”, „Jak oswoić dzieci z tematem śmierci bliskich?”, „Emocje dotyczące zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia”, „Stres - porady dla rodziców małych dzieci”.

10. Prowadzono grupę „Co w środku piszczy” - odbyło się 3 spotkania, w których wzięło udział z różną częstotliwością 12 osób dorosłych i 30 dzieci.

Celem projektu jest przede wszystkim aktywizacja społeczna rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Uczestnicy, w ramach projektu mogą zobaczyć ciekawe miejsca, a poprzez to poznać możliwości i sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu, przy dysponowaniu niekoniernie dużymi środkami finansowymi.

W 2022r. w ramach projektu „Ruda Śląska koPALnia możliwości” zorganizowana wyjazd do „Fanzeum”, Krakowa oraz na wystawę klocków LEGO.

11. Realizowano projekt „Mama i Tata - MoTyle Mocy”, w którym wzięło udział wzięty 4 osoby dorosłe oraz 5 dzieci.

Celem głównym projektu jest poszerzenie wiedzy rodziców na temat etapów rozwoju dziecka oraz nabycie umiejętności wspomagania go poprzez stymulację sfery poznawczej, emocjonalnej i fizycznej.

Asystenci rodziny prowadzą zajęcia indywidualne z rodzicami i dziećmi, w miejscu ich zamieszkania. Projekt składa się z 6 konspektów: „Rozwój 2,3,4 latka”, „Ćwiczenia ogólnorozwojowe z wykorzystaniem Metody Ruchu Rozwijającego W. Sherborne”, „Bajka dobra na wszystko - bajki terapeutyczne”, „Kolorowe żabki - gry i zabawy rozwojowe”, „Pomaluj mój świat - zabawy plastyczne”, „Balon, butka i bibułka - ćwiczenia logopedyczne”.

12. Opracowano i realizowano nowy projekt „Jestem wyjątkowy - podaj mi klucz do samodzielności”, w którym wzięło udział 4 osoby dorosłe i 10 dzieci.

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy rodziców na temat możliwości wspomagania rozwoju dzieci w wieku od 5 do 8 lat.

Asystenci rodziny prowadzą zajęcia indywidualne z rodzicami i dziećmi, w miejscu ich zamieszkania. Projekt realizowany jest według sześciu konspektów: „Przedstawienie założeń i filozofii szkoły M. Montessori oraz ustalenie zasad bezpieczeństwa”, „Precyzja”, „Znaczenie zmysłów”, „Język i pismo”, „Matematyka”, „Rozwój poznawczy”.

13. Prowadzono analizę pod kątem merytorycznym korespondencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Sądem dotyczącej rodzin naturalnych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - łącznie **663** pisma, w tym:

- **103** wnioski o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych,
- **264** adnotacje pracowników socjalnych bądź asystentów rodziny o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań sądowych i postanowień,
- **296** sprawozdań asystentów rodziny z realizacji planu pracy przez rodziny, które były zobowiązane do takiej współpracy na mocy postanowienia Sądu.

14. Przygotowano sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 za rok 2022 wraz z potrzebami na rok 2023.

15. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych uczestniczono w szkoleniu „Zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży”. Ponadto pracownicy Działu na bieżąco podnoszą swoją wiedzę i kompetencje poprzez zapoznawanie się z literaturą fachową.

16. Organizowano zbiórki odzieży, obuwia, zabawek, sprzętów gospodarstwa domowego oraz wydawano zgromadzone przedmioty rodzinom potrzebującym - na bieżąco.

17. Organizacja spotkania świątecznego dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
18. Pozyskano dofinansowanie w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2022r.” w wysokości 33 000 zł. oraz rozliczono dotację za 2021r. w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2020” w kwocie 20 000 zł.
19. Współpracowano z innymi Działami tut. Ośrodka poprzez wsparcie merytoryczne, współpracę przy tworzeniu projektów, superwizje, konsultacje indywidualne, spotkania interdyscyplinarne.

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest również w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022r. wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją na 2023.

5. DZIAŁ OBSŁUGI I FINANSOWANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM

W szczególności do zadań Działu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu Miasta w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie pomocy przyznawanej usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza:

Rodziny zastępcze z terenu Miasta Ruda Śląska otrzymujące świadczenia na dzieci

Rodzina:	Ilość rodzin	Ilość dzieci
rodziny zastępcze spokrewnione	142	177
rodziny zastępcze niezawodowe	51	60
rodziny zastępcze zawodowe	15	84
rodziny pomocowe	15	38
Razem	223	359

Rodziny zastępcze poza terenem Rudy Śląskiej otrzymujące świadczenia na dzieci

Rodzina:	Ilość rodzin	Ilość dzieci
rodziny zastępcze spokrewnione	18	28
rodziny zastępcze niezawodowe	27	35
rodziny zastępcze zawodowe	13	26
Razem	58	89

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi (ZUS, FP, pdof) dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy:	371	725 584,43

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska	4 581	3 733 170,91
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska	983	1 255 215,44

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2022 roku - **64 osoby**.

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej	522	375 726,34

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto Ruda Śląska lub prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska

	Liczba miejsc	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska:		
Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	8	13
Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	8	10
Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	8	10
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (OPDiR przekształcony w Centrum, które utworzone zostało 01.10.2018r. W strukturze Centrum znajdowało się 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie). Jedna placówka w 2022 roku uległa likwidacji.	64	83
Łącznie	88	116
Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:		

Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego	12	17
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjnego	12	14
Łącznie	24	31
Razem	112	136

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem.

Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami

Placówka	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Mysłowicach	2
Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Częstochowie	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna Kazimiera Wielka	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Gliwicach	1
Placówka opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Dom Dziecka im. D. Savio w Sarnowie	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Piekarach Śląskich	1
Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrze	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Chorzowie	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 5 w Chorzowie	2
Razem	14

Środki wypłacane przez Dział na instytucjonalną pieczę zastępczą

Placówka	Ilość zleceń	Wydatki
Rodzinne Domy Dziecka (zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka):	36	273 410,84
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego:	4	662 400,00

Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	4	662 400,00
Placówki poza powiatem (porozumienia)	136	899 489,93
Razem	180	2 497 700,77

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali świadczenia w 2022 roku - **39 osób**.

	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	245	221 401,88

Dzieci umieszczone w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicych na podstawie orzeczeń Sądu

Placówka	Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku
Zakład leczniczo Opiekuńczy dla Dzieci w Piskowicach	1
Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze w Częstochowie	2
Ośrodek leczniczo-Rehabilitacyjny w Zbrosławicach	3
Zakład Opiekuńczo-Lecznicy dla dzieci w Jaskotle	1
Razem	7

Środki wypłacane przez Dział na dzieci umieszczone w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicych

Placówka	Ilość zleceń	Wydatki
Zakłady Opiekuńczo-Lecznicy:	58	165 135,51

Inne zadania

1. Ilość wydanych decyzji administracyjnych

Decyzje administracyjne	Ilość decyzji
świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	297
dofinansowanie do wypoczynku dziecka	3
koszty z potrzebami przyjmowania dziecka -jednorazowo	4
środki na utrzymanie lokalu dla rodziny zastępczej	44
pokrycie kosztów remontu dla rodziny zastępczej	0
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków	137
pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków	23
pomoc pieniężna na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków	20
pomoc w formie uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych dla usamodzielnianych wychowanków	22
ustalające opłatę za pobyt dzieci pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych	401

odstępujące od ustalenia za pobyt dzieci w pieczy zastępczej dla rodziców naturalnych	228
Inne (m.in.: umorzeniowe, zmieniające, uchylające)	1 775
Razem	2 954

2. Realizacja programu 500+ dla rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych:
- ilość złożonych wniosków: **3**,
 - ilość wydanych decyzji: **204**,
 - liczba udzielonych świadczeń: **1 707**.
3. Łączna ilość wydanych decyzji administracyjnych w roku 2022: **3 158**.
5. Ilość wydanych skierowań do placówek opiekuńczo wychowawczych: **42**.
6. Ilość wniosków dot. skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem: **1**.
7. Porozumienia (umowy cywilno-prawne) pomiędzy powiatami dotyczące zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

Porozumienia	Ilość
ilość porozumień dot. dzieci z Rudy Śląskiej umieszczonych poza powiatem	105
ilość porozumień dot. dzieci umieszczonych na terenie Miasta	68
ilość aneksów do porozumień	14

8. Umowy cywilno-prawne w roku sprawozdawczym

Rodzaj umowy	Ilość
rodziny zastępcze, w tym:	
- rodziny zawodowe:	12
- rodziny zawodowe o funkcji pogotowia rodzinnego:	4
- rodziny pomocowe:	22
- osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich:	16
Łącznie	54
umowy o prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	2
aneksy do umów	6
Razem	62

9. Ilość sporządzonych sprawozdań (MRiPS, ŚUW, UM i inne): **265**.
10. Ilość przyjętych wniosków i stron (od rodziców naturalnych, usamodzielnianych wychowanków oraz rodzin zastępczych): **1 484**.
11. Ilość wydanych poświadczeń: **395**.
12. Ubezpieczenia zdrowotne dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- ilość dzieci objętych ubezpieczeniem: **6**,
- ilość świadczeń: **51**,
- kwota świadczeń: **2 845,80 zł.**

13. Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego:

- ilość osób którym przyznano wynagrodzenie: **10**,
- kwota wypłaconych wynagrodzeń: **58 662,00 zł.**

14. Pozwy o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej: **15.**

15. Interwencyjny przewóz dzieci:

- liczba przewozów: **40**,
- kwota: **4 621,88 zł.**

Realizacja dodatkowych zadań:

- przekazywanie informacji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do wsparcia w ramach ww. ustawy. W 2022 roku przekazano informację o **286** osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do świadczenia wychowawczego,
- przekazywanie informacji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ramach Rządowego Programu „Dobry Start”, o osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do wsparcia w ramach ww. programu. W 2022 roku przekazano informację o **91** osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do świadczenia z programu „Dobry Start”,
- przekazywanie informacji do Krajowej Izby Turystycznej, w ramach ustawy o polskim Bonie Turystycznym, o osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do wsparcia w ramach ww. ustawy. W 2022 roku przekazano informację o **7** osobach i dzieciach z pieczy zastępczej uprawnionych do Polskiego Bonu turystycznego.
- realizacja wraz z Działem Pieczy Zastępczej 3-letniego „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”.

Dodatkowo Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem brał udział w realizacji dodatku ostonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku ostonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

6. DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej realizowali w 2022 roku następujące zadania:

Działania w zakresie pieczy zastępczej

- Okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych: **487**.
- Ilość opracowanych/ modyfikowanych planów pomocy dziecku: **515**.
- Udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinnych Domach Dziecka i Placówkach Socjalizacyjnych: **147**.
- Liczba konsultowanych ocen rodzin zastępczych: **93**.
- Ilość wykonanych diagnoz psychofizycznych dzieci: **50**.
- Ilość pism służących pozyskiwaniu informacji na temat sytuacji rodziców biologicznych dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub jego sytuacji szkolnej: **641**.
- Ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: **500**.
- Liczba pism do sądu m.in. o zmianę zarządzeń opiekuńczych, uregulowanie sytuacji prawnej, rozwiązanie rodziny zastępczej: **197**.
- Przesłuchania w charakterze świadka (na policji, w sądzie): **7**.
- Monitorowanie sytuacji usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach chronionych: **390**.
- Ilość Indywidualnych Programów Usamodzielnienia: **386**.
- Ilość przestanych zgodnie z właściwością miejscową programów usamodzielnienia: **62**.
- Liczba wniosków o pomoc zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla usamodzielnianych wychowanków: **172**.
- Ilość przestanych zgodnie z właściwością miejscową wniosków o pomoc: **15**.
- Ilość opinii o rodzinach zastępczych dla celów działu Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem (umieszczenie większej ilości dzieci, podejmowanie dodatkowego zatrudnienia osób w rodzinach zastępczych, przekwalifikowanie rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinę zastępczą zawodową): **130**.
- Pozostałe pisma, zaświadczenia i adnotacje urzędowe: **1 314**.
- Ilość obsługiwanych widzeń rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: **134**.
- Pełnienie funkcji opiekuna usamodzielnienia: dla **23** wychowanków.
- Współpraca na rzecz RZ spoza powiatu (kompletowanie dokumentów do pozwu o alimenty, nadzór nad dokumentacją odnośnie usamodzielnionych wychowanków, stała współpraca z pracownikiem DOFD).
- Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym, w tym zgłaszanie do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i koordynowanie spraw adopcyjnych: dla **35** dzieci, z czego wobec **12** ukończono proces adopcyjny, **11** dzieci niezakwalifikowano do adopcji.
- Koordynowanie pracy z rodziną naturalną, gromadzenie informacji o rodzinach naturalnych, współpraca z Działem ds. Asysty Rodzinnej i Działu Pomocy Środowiskowej.

- Opracowanie projektu kampanii społecznej na rzecz rozpowszechniania idei rodzicielstwa zastępczego i wniosku o pozyskanie środków finansowych z Fundacji Ernst & Young na ten cel.
- Poszukiwanie i pozyskiwanie rodzin zastępczych, prowadzenie naboru na Szkolenie Rodzin Zastępczych, prowadzenie naboru na kandydatów na rodziców zastępczych w Mieście rozworzenie rolupów i plakatów do bibliotek miejskich, młodzieżowych domów kultury, urzędu miasta, poradni szpak med. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego przygotowanie i rozestanie życzeń, zorganizowanie spotkania dla rodzin pomocowych w celu wręczenia dyplomów za owocną współpracę na rzecz dzieci z rodzin zastępczych i chęć zorganizowania wypoczynku letniego w czasie urlopów rodzin zawodowych.
- Zgłębianie wiedzy prawnej, pedagogicznej dotyczącej rodzicielstwa zastępczego.
- Informowanie rodzin zastępczych o szkoleniach tematycznie związanych z rodziną i dzieckiem, procesem wychowania oferowanych przez Fundację Ernst & Young, Nasz Dom, ROPS. Przekazywanie ofert wyjazdów kolonijnych zimowych i letnich.
- Konsultacje wewnętrzne pracowników DPZ.
- Rejestracja danych i archiwizacja akt.
- Prowadzenie rejestru klientów, opracowanie statystyki działu i sprawozdań z działalności.
- Realizacja nowego zadania związanego z wybuchem wojny na Ukrainie poprzez udzielenie wsparcia i sprawowanie nadzoru nad opiekunami tymczasowymi, którzy po 24 lutego 2022 roku wraz z dziećmi przekroczyli granicę oraz realizacja wytycznych w tym zakresie. Obsługa **38 opiekunów tymczasowych z 48 dziećmi.**

Badania kandydatów na rodziny zastępcze

- Zgłosiło się 1 małżeństwo chętne do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Koordynator i psycholog sporządzili opinie na temat kandydatów. Kandydaci zostali skierowani na szkolenie dla rodzin zastępczych, odbyli staż.
- Funkcjonująca rodzina zastępcza spokrewniona otrzymała kwalifikacje na rodzinę zastępczą niezawodową w celu przyjęcia niespokrewnionego dziecka.
- Funkcjonująca rodzina zastępcza niezawodowa została przekwalifikowana w rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną.
- W zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili 37 konsultacji osobistych i 86 telefonicznych z kandydatami. Sporządzono 58 opinii koordynatorskich.
- Przeprowadzono diagnozę psychologiczną 50 rodzin (66 osób) pod kątem oceny ich motywacji i predyspozycji wychowawczych, sporządzono 56 opinii psychologicznych o kandydatach dla sądu.
- Psycholodzy przeprowadzili rebadania 19 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (30 osób) oraz 1 konsultację z kandydatem na opiekuna w zawodowej rodzinach zastępczych. Łącznie sporządzono 19 opinii z powyższych działań.

KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Przeprowadzono **605** konsultacji osobistych oraz **3 495** konsultacji telefonicznych z klientami. Odbyło się **1 489** wizyt pracowników w środowisku.

SPECJALIŚCI PRACY SOCJALNEJ

Przeprowadzono **486** konsultacji osobistych i **752** telefoniczne z klientami. Podjęto **376** wizyt w środowiskach. Wykonano **47** wywiadów środowiskowych u usamodzielnianych wychowanków. Skierowano do mieszkań chronionych **15 osób** (w tym 4 kobiety i 11 mężczyzn) oraz monitorowano ich funkcjonowanie.

PSYCHOLODZY

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęto **127** osób, w tym: 53 rodziny (58 osób) i 74 osoby indywidualnie. Wykonano **580** usług psychologicznych (terapię indywidualną, rodzinną, konsultacje, poradnictwo opiekuńczo-wychowawcze, diagnozy, spotkania grupowe, interwencje w kryzysie).

Działania interwencyjne

- Koordynowanie działań interwencyjnych - **90**.
- Zabezpieczenie dziecka w trybie interwencyjnym w pieczy zastępczej - **5**.
- Realizacja postanowień Sądu Rejonowego dot. zabezpieczenia dzieci - **29**.

Konsultacje interdyscyplinarne

Przeprowadzono **5 835** konsultacji osobistych i telefonicznych z profesjonalistami, m.in. pracownikami Sądu Rejonowego, placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek służby zdrowia i placówek oświatowych.

Prowadzenie różnego typu Grup

I. Szkolenie Rodzin Zastępczych

czas trwania: I grupa 02.03.2022 - 25.05.2022 rok

II grupa 28.02.2022 - 06.06.2022 rok

III grupa 12.09.2022 - 14.12.2022 rok

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 37, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 2

ukończyło: 35 osób, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 2 rodz. 4 osoby

II. Szkolenie Uzupełniające dla Kandydatów na Rodziny Zastępcze Zawodowe

czas trwania: 20.10.2022 - 03.11.2022 rok

liczba spotkań: 2

liczba uczestników: 2

III. Szkolenie Uzupełniające dla Kandydatów na Rodziny Zastępcze Zawodowe Specjalistyczne

czas trwania: 09.11.2022 - 14.12.2022 rok

liczba spotkań: 1

liczba uczestników: 2

IV. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

czas trwania: 12.10.2022 - 18.01.2023 rok

liczba spotkań: 8

liczba uczestników: 7, ukończyło: 7

Działania na rzecz dzieci z problemem FAS

- Liczba wywiadów z opiekunami dzieci: 4
- Liczba badanych dzieci: 5
- Ilość diagnoz neurorozwojowych: 5
- Ilość indywidualnych programów neurostymulacji: 5
- Liczba wydanych opinii: 5
- Liczba przeprowadzonych instruktaży do programów neurostymulacji: 6
- Praca koncepcyjna na temat FAS - przygotowywanie materiałów do pracy z dziećmi, studiowanie specjalistycznej literatury z zakresu tematyki FAS, analiza dokumentacji medycznej, psychologicznej i pedagogicznej badanych dzieci.

Przesłuchania, rozprawy

- Uczestnictwo w rozprawie sądowej w charakterze świadka: 2
- Przesłuchanie w Komendzie Miejskiej Policji w charakterze świadka: 5

Udział w zebraniach zespołu, superwizjach, szkoleniach, konferencjach

- Liczba zebrań zespołu: 44,
- Liczba konsultacji superwizyjnych i wewnętrznych pracowników: 170,
- Liczba superwizji indywidualnych: 33,
- Udział w szkoleniu „Procedura odebrania dziecka z rodziny - aspekty prawne”,
- Udział w szkoleniu „Zaburzenia odżywiania dzieci i młodzieży”,
- Udział w szkoleniu „Rejestr dzieci ukraińskich przekraczających granicę bez opieki i przebywających w pieczy”,
- Udział w szkoleniu „Prowadzenie dokumentacji koordynatora”,
- Udział w szkoleniu „Ochrona danych, cyberbezpieczeństwo”,
- Udział w szkoleniu „Pozyskiwanie rodzin zastępczych, budowanie relacji, pozytywna współpraca”,
- Udział w szkoleniu „Zasady zachowania w sytuacjach kryzysowych podczas wykonywania obowiązków służbowych”,

- Udział w szkoleniu „Nastolatek w kryzysie
- Udział w szkoleniu „Rodzic jako animator rozwoju dziecka FASD”,
- Udział w konferencji „Światowy dzień FAS”,
- Udział w szkoleniu „Rozwijanie odporności psychicznej”,
- Udział w Forum pieczy zastępczej, zmiany do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Udział w konferencji „ Śląskie warsztaty psychoterapii”,
- Udział w szkoleniu „ Zaburzenia depresyjne dzieci i młodzieży - budowanie odporności psychicznej”.

Zakres zadań realizowanych przez Dział zawarty jest również w rocznym sprawozdaniu z działalności i efektów pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - organizatora pieczy zastępczej za rok 2022 oraz zestawieniu potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

7. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Dział Świadczeń Rodzinnych od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku:

Świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekunów:

- ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów: **7197**
(w tym 207 rodzin ze statusem UKR za wyjątkiem zasiłków dla opiekunów),
- ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekunów: **7262**.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”:

- ilość rodzin, którym wypłacono jednorazowe świadczenia „Za życiem”: **10**,
- ilość decyzji wydanych w sprawach o jednorazowe świadczenie „Za życiem”: **12**.

Stypendia szkolne:

- ilość dzieci, którym wypłacono stypendia: **96** (w tym 6 dzieci ze statusem UKR),
- ilość decyzji wydanych w sprawach stypendium szkolnego: **152** (w tym 19 decyzji wydanych dla osób ze statusem UKR).

Zasiłki szkolne:

- ilość dzieci, którym wypłacono zasiłki szkolne: **1**,

- ilość decyzji wydanych w sprawach zasiłku szkolnego: 3.

I. Realizacja świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów oraz jednorazowego świadczenia „Za życiem” (zaokrąglone do pełnych złotych):

1. Zasiłki rodzinne wypłacono: 4 436 448 zł (w tym 151 523 zł dla osób ze statusem UKR)
2. Dodatki do zasiłków wypłacono: 2 566 576 zł (w tym 33 871 zł dla osób ze statusem UKR)
3. Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne) wypłacono: 33 832 419 zł (w tym 49 915 zł dla osób ze statusem UKR)
4. Jednorazowa zapomoga (becikowe) wypłacono: 412 000 zł (w tym 6000 zł dla osób ze statusem UKR)
5. Świadczenia rodzicielskie: wypłacono: 2 621 912 zł (w tym 53 793 zł dla osób ze statusem UKR)
6. Zasiłki dla opiekuna wypłacono: 50 940 zł
7. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł „Za życiem” wypłacono: 40 000 zł (w tym 0 zł dla osób ze statusem UKR)

Ogółem wypłacono: 43 932 528 zł (w tym 295 102 zł dla osób ze statusem UKR)

W powyższej kwocie zostało zawarte 42 262 zł świadczeń nienależnie pobranych za rok 2022, które zostały odzyskane w danym roku.

8. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wypłacono: 4 199 965 zł (w tym 8747 zł za osób ze statusem UKR).
9. Składki na ubezpieczenie zdrowotne wypłacono: 542 587 zł (w tym 2861 zł za osób ze statusem UKR).

Wysokość dotacji wydanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi zadania świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz jednorazowe świadczenie „Za życiem”: 1 375 541 zł (w tym 9506 zł kosztów obsługi ww. zadania dla osób ze statusem UKR).

II. Realizacja pomocy materialnej uczniom

1. Stypendia o charakterze socjalnym

- wydatki z budżetu państwa: 48 476 zł (w tym 2143 zł dla osób ze statusem UKR),
- wydatki z budżetu miasta: 11583 zł.

Wydatki ogółem wyniosły: 60 059 zł (w tym 2143 zł dla osób ze statusem UKR).

2. Zasiłki szkolne

- wydatki z budżetu państwa: 496 zł (w tym 0 zł dla osób ze statusem UKR),
- wydatki z budżetu miasta: 124 zł.

Wydatki ogółem wyniosły: 620 zł.

Ogółem na pomoc materialną uczniom wypłacono: 60 679 zł.

Szczegółowy podział rodzin korzystających w 2022 roku ze świadczeń realizowanych przez dział:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin (w tym rodziny ze statusem UKR)	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, w tym:	1821	61377 (w tym 1530 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny		
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do 5 lat	784	8872 (w tym 185 zasiłków dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 5-18 lat	1512	26069 (w tym 1076 zasiłków dla osób ze statusem UKR)
Zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 18-24 lat	200	1496 (w tym 1 zasiłek dla osób ze statusem UKR)
Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:		
Urodzenie dziecka	114	115 (w tym 5 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	62	494 (w tym 0 świadczeń dla osób i ze statusem UKR)
Samotnego wychowywania dziecka	227	2926 (w tym 71 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	550	8764 (w tym 40 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	375	4383 (w tym 14 świadczeń dla osób i ze statusem UKR)
Rozpoczęcia roku szkolnego	1153	2143 (w tym 87 świadczeń dla osób ze statusem UKR)

Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	111	723 (w tym 13 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Zasitek rodzinny i dodatki na podstawie art. 5 ust. 3	188	5392 (w tym 38 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	5147	65341 (w tym 99 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Zasitek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności	4768	54829 (w tym 84 świadczenia dla osób ze statusem UKR)
Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki	934	10428 (w tym 15 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Specjalny zasitek opiekuńczy	0	0
Zasitek dla opiekuna	10	84
Składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne, w tym:	698	10105 (w tym 30 składek odprowadzonych za osoby ze statusem UKR)
Składki na ubezpieczenie społeczne	667	7256 (w tym 15 składek odprowadzonych za osoby ze statusem UKR)
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	275	2849 (w tym 15 składek odprowadzonych za osoby ze statusem UKR)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	403	412 (w tym 6 świadczeń dla osoby ze statusem UKR)

Świadczenie rodzicielskie	446	2842 (w tym 55 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	10	10
Rodzaj świadczenia	Liczba uczniów	Liczba świadczeń
Pomoc materialna uczniom, w tym:	91	165 (w tym 6 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Stypendia szkolne	90	164 (w tym 6 świadczeń dla osób ze statusem UKR)
Zasłki szkolne	1	1 (w tym 0 świadczeń dla osób ze statusem UKR)

Podczas realizacji obowiązków wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych pomoc udzielana jest rodzinom z dziećmi, samotnym rodzicom z dziećmi, pełnoletnim osobom uczącym się oraz osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom. Rodziny otrzymujące świadczenia rodzinne najczęściej borykają się z problemami związanymi z niskim dochodem, bezrobociem oraz niedostatkami w zdrowiu. Osoby spełniające kryteria ustawowe (najważniejsze to kryterium dochodowe - *przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł, natomiast w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności nie przekracza kwoty 764,00 zł*) mogą otrzymać zasiłek rodzinny wraz z dodatkami (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego oraz podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania).

W związku z urodzeniem dziecka lub jego przysposobieniem osoby spełniające kryteria ustawowe (najważniejsze to kryterium dochodowe - *przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 1922,00 zł*) mogą otrzymać jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.

W związku z niepełnosprawnością osoby spełniające kryteria ustawowe mogą otrzymać następujące rodzaje świadczeń opiekuńczych: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna a także specjalny zasiłek opiekuńczy.

Świadczenia uzależnione od kryterium dochodowego (zasitek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, specjalny zasiłek opiekuńczy) ustalane są na okres zasiłkowy trwający od listopada danego roku do października roku następnego, natomiast pozostałe świadczenia uzależnione od niepełnosprawności na czas ważności orzeczenia.

Świadczenie rodzicielskie realizowane od stycznia 2016 roku przysługuje osobom, które urodziły (lub przysposobiły) dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego oraz praca ta nie koliduje ze sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem, mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem, które zostało wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w celu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów po utracie przez nich prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w lipcu 2013 roku. Regulacja weszła w życie w maju 2014 roku i była wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku, na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw. W porównaniu do roku poprzedniego znacząco zmniejsza się tu liczba osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna.

W styczniu 2017 roku rozpoczęła się realizacja nowego jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Stypendia szkolne dla uczniów przyznawane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 2010 roku. Pomoc materialna ma charakter socjalny, dotyczy uczniów mieszkających na terenie miasta Ruda Śląska. Kryterium dochodowe do 31 grudnia 2021 roku dla przyznania stypendium szkolnego wynosi 528 zł na członka rodziny. Stypendium szkolne przyznawane jest na rok szkolny od września do czerwca następnego roku, a wypłacane na podstawie imiennych faktur i rachunków.

Zaznaczyć należy, że osoby uprawnione do pomocy materialnej uczniom i ich przedstawiciele, zarówno w pierwszym jak i drugim okresie stypendialnym, okazywali dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej.

W związku z powyższym, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego świadczenie to nie zostało wypłacone lub zostało wypłacone zgodnie z przedstawionymi dowodami księgowymi (95 przedstawicieli uprawnionych uczniów oraz uczniów pomimo przyznanego prawa do stypendium szkolnego na okres od stycznia 2022 roku do czerwca 2022 roku nie wykorzystało pełnej kwoty należnego stypendium szkolnego, ta sama sytuacja miała miejsce w odniesieniu do 67 przedstawicieli uprawnionych uczniów oraz uczniów w okresie od września 2022 roku do grudnia 2022 roku).

Dostarczone przez osoby uprawnione dokumenty potwierdzające poniesione wydatki o charakterze edukacyjnym (których termin dostarczenia upłynął zgodnie z wydanymi przez organ decyzjami przyznającymi stypendia szkolne za drugi semestr roku szkolnego 2021/2022 w dniu 8 lipca 2022 roku oraz za pierwszy semestr roku szkolnego 2022/2023 w dniu 2 grudnia 2022 roku), pozwoliły zrealizować w 2022 roku świadczenia pomocy materialnej uczniom na kwotę 46953 zł.

Podkreślenia wymaga fakt, iż kolejny rok z rzędu nastąpił spadek liczby uczniów uprawnionych do stypendium szkolnego. Wpływ na taką sytuację ma rezygnacja ze sposobu realizacji stypendium szkolnego w formie faktury proformy z uwagi na konieczność zapobiegania nadużyciom ze strony świadczeniobiorców oraz podmiotów wystawiających faktury. Ponadto w 2018 roku wprowadzono nowy rządowy programu „Dobry start”, który mógł powodować spadek zainteresowania osób uprawnionych pomocą materialną dla uczniów określoną w ustawie o systemie oświaty.

Należy zaznaczyć, iż w związku z trwającym od 24 lutego 2022 roku konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, na mocy przepisów ustawy z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przedstawione powyżej świadczenia (z wyłączeniem zasiłku dla opiekuna) poczynszy od marca 2022 roku realizowane były również na rzecz obywateli tego państwa posiadających tzw. status UKR na mocy przepisów szczególnych.

Dodatkowo Dział Świadczeń Rodzinnych brał udział w realizacji dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

8. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

Dział Świadczeń Wychowawczych od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku:

I. Świadczenie wychowawcze:

- liczba dzieci korzystających ze świadczeń wychowawczych: **22 953**,
- ilość wydanych informacji przyznających świadczenie wychowawcze: **42**,
- ilość wydanych decyzji odmawiających świadczenia wychowawczego: **1**.

Realizacja świadczeń wychowawczych:

- liczba świadczeń: **114 189**,

- wypłacono: **56 908 364,77 zł**

(w tym zawarta kwota 500,00 zł świadczeń nienależnie pobranych za rok 2022, które zostały odzyskane w danym roku).

*Wysokość dotacji zrealizowanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi zadania świadczenia wychowawczego: **188 265,00 zł.***

W 2022 roku Dział Świadczeń Wychowawczych realizował zadanie na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, które od 1 stycznia 2022 roku przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Na mocy ustawy z dnia 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw tut. Ośrodek był właściwy jedynie do prowadzenia postępowań w odniesieniu do wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku oraz do realizacji wypłat ustalonych do 31 maja 2022 roku, jak również do postępowań prowadzonych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Świadczenie wychowawcze wypłacane było w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko a objęte nim były wszystkie dzieci do 18 roku życia bez względu na dochód, jeżeli spełnione były warunki do jego otrzymania. Ostatni okres świadczeniowy realizowany przez tut. Ośrodek przypadł na okres 2021/2022 czyli od 1 czerwca 2021 roku do 31 maja 2022 roku, a zatem wypłata świadczenia wychowawczego była realizowana do 31 maja 2022 roku. W Rudzie Śląskiej w 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 22 953 dzieci.

II. Świadczenie „Dobry start”:

- liczba dzieci (i osób uczących się) korzystających z świadczenia „Dobry start”: **3,**
- liczba wydanych informacji przyznających świadczenie dobry start: **1.**

Realizacja świadczeń „Dobry start”:

- liczba świadczeń: **3,**
- wypłacono: **900,00 zł.**

*Wysokość dotacji zrealizowanej z budżetu państwa na finansowanie kosztów obsługi zadania świadczenia dobry start: **30,00 zł.***

Drugim zadaniem realizowanym przez Dział Świadczeń Wychowawczych w 2022 roku było świadczenie „Dobry start”, którego realizację od 1 lipca 2021 roku przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie to przyznawane było w związku z rozpoczęciem roku szkolnego - raz w roku - do roku kalendarzowego, w którym dziecko lub osoba ucząca się ukończyło 20 rok życia, natomiast w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 24 roku życia. Kwota przysługującego świadczenia wynosiła 300 zł. W Rudzie Śląskiej w 2022 roku z tej formy pomocy

skorzystało 3 dzieci, gdyż realizacja tego świadczenia dotyczyła jedynie niezakończonego postępowania w odniesieniu do wniosku złożonego na rok szkolny 2020/2021.

III. Punkt konsultacyjno-informacyjny utworzony w ramach Programu „Czyste powietrze” oraz wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste powietrze”

- liczba przyjętych wniosków o dofinansowanie: **201**
w tym
 - w ramach poziomu podstawowego: **165**
 - w ramach poziomu podwyższonego: **19**
 - w ramach poziomu najwyższego: **17**
- liczba wydanych zaświadczeń: **73**
 - w tym spełniających kryterium: **56**
- ilość udzielonych konsultacji: **641**
- ilość udzielonej pomocy przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania: **178**

Z dniem 12 lipca 2021 roku Miasto Ruda Śląska przystąpiło do Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. Na podstawie podpisanego porozumienia utworzony został Punkt konsultacyjno-informacyjny mieszczący się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Celem Programu jest dofinansowanie do wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe (tzw. kopciuchy) na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak również przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku, do których zaliczyć możemy m.in. ocieplenie przegród budowlanych, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych. Skierowany jest do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych, bądź wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą. W budynku mogą znajdować się maksymalnie 2 lokale mieszkalne. Do zadań Punktu należy m.in. przyjmowanie wniosków o dofinansowanie, pomoc przy rozliczaniu wniosków o płatność oraz działania promocyjne w celu pozyskania potencjalnych Beneficjentów Programu.

Utworzony w Rudzie Śląskiej Punkt konsultacyjno-informacyjny cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego Miasta. W 2022 roku zostało przyjętych 201 wniosków o dofinansowanie oraz 178 osób otrzymało pomoc przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania. Ponadto udzielono 641 konsultacji na temat zasad Programu. Mamy nadzieję, że istniejący Punkt przyczyni się do likwidacji sporej ilości kopciuchów, co w przyszłości przełoży się na poprawę jakości powietrza w naszym Mieście.

Ponadto w celu otrzymania wyższego dofinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze” do wniosku należy przedłożyć zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, które wystawiane jest przez Dział

Świadczeń Wychowawczych. W 2022 roku wystawiono 73 takich zaświadczeń z czego 56 spełniało kryterium do otrzymania podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania.

IV. Dodatek osłonowy

Realizacja dodatku osłonowego:

- liczba dodatków: **8 561**,
- wypłacono: **4 809 913,75 zł**,
- koszty obsługi zadania wyniosły: **96 198,27 zł**.

Ponadto wydano **430** decyzji odmawiających prawa do dodatku osłonowego.

Dział Świadczeń Wychowawczych w 2022 roku podjął realizację nowego zadania wprowadzonego na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym po spełnieniu kryterium dochodowego, które w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego wynosi 2100 zł, a w przypadku wieloosobowego 1500 zł na osobę. Kwota przysługującego dodatku uzależniona jest od ilości osób w gospodarstwie domowym oraz od źródła ogrzewania gospodarstwa domowego, gdyż dla osób których główne źródło ogrzewania jest opalane węglem lub paliwami węglowodopochodnymi kwota dodatku przysługuje w podwyższonej wysokości. W Rudzie Śląskiej w 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 8 561 gospodarstw domowych.

V. Dodatek węglowy

Realizacja dodatku węglowego:

- liczba dodatków: **8 619**,
- wypłacono: **25 857 000,00 zł**,
- koszty obsługi zadania wyniosły: **517 140,00 zł**.

Ponadto wydano **41** decyzji odmawiających prawa do dodatku węglowego.

Kolejnym nowym zadaniem realizowanym w 2022 roku przez Dział Świadczeń Wychowawczych jest dodatek węglowy wprowadzony na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym. Świadczenie to przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi przez które rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pellet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem otrzymania dodatku węglowego jest wpisanie lub zgłoszenie głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego do centralnej ewidencji emisyjności budynków. W Rudzie Śląskiej w 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 8 619 gospodarstw domowych.

9. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Dział Świadczeń Alimentacyjnych od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku:

- 1) ilość rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego (średniomiesięcznie): **480**,
- 2) ilość decyzji wydanych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **938**,
- 3) ilość korespondencji w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego: **7 900**.

I. Świadczenia Rodzinne:

- 1) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **180 013 zł**,
- 2) wysokość umorzonych świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych: **342 zł**,
- 3) ilość decyzji wydanych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **106**,
- 4) liczba decyzji rozkładających na raty ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **4**,
- 5) liczba decyzji umarzających ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych: **1**.

II. Fundusz Alimentacyjny:

- 1) ilość świadczeń: **8 426** wypłacono: **3 635 590,11 zł**,
- 2) egzekucja nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **29 575 zł**,
- 3) wysokość umorzonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nienależnie pobranych: **850 zł**,
- 4) ilość decyzji wydanych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **61**,
- 5) liczba decyzji rozkładających na raty ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **1**,
- 6) liczba decyzji umarzających ustaloną kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego: **2**,
- 7) dłużnicy alimentacyjni:
 - a) liczba dłużników w gminie (średniomiesięcznie): **2 354**,
 - b) kwota wyegzekwowanych należności: **2 292 867,12 zł** w tym:
 - budżet państwa: **1 922 985,87 zł**, (w tym **1 863 469,12 z funduszu alimentacyjnego**).
 - gmina wierzyciela: **488 914,73 zł** (w tym **429 398,59 z funduszu alimentacyjnego**).
 - c) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:
 - wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **133**,
 - ilość decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: **56**,
 - przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych: **530**,

- informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy: 20,
- aktualizacja informacji gospodarczych przekazywanych do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego - średnio: **2 354** informacji gospodarczych miesięcznie,
- liczba spraw skierowanych do:

Prokuratury Rejonowej (wnioski o ściganie na zasadzie art. 209 kk):	50 ,
Prezydenta Miasta (wnioski o zatrzymanie prawa jazdy):	16 .

Wnioski kierowane do komorników sądowych w przedmiocie wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub przyłączenia się do już prowadzonego postępowania egzekucyjnego: **587**.

Sporządzone odpowiedzi na zapytania instytucji dotyczące prowadzonych spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów: **1 250**.

III. Świadczenie wychowawcze:

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **38**,
- 2) Liczba decyzji rozkładających na raty nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **2**,
- 3) Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze: **3**,
- 4) Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych: **77 960 zł**,
- 5) Wysokość umorzonych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych: **5256 zł**.

IV. Zasiłki dla opiekunów

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane zasiłki dla opiekunów: **1**,
- 2) Kwota odzyskanych nienależnie pobranych zasiłków dla opiekunów: **360 zł**.

V. Świadczenia „Dobry start”

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenie „Dobry start”: **1**,
- 2) Kwota odzyskana z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia „Dobry start”: **600 zł**,

VI. Stypendia szkolne

- 1) Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane stypendium: **2**
- 2) kwota nienależnie pobranego stypendium, co do której odstąpiono od żądania zwrotu: **92,55 zł**.

Dział Świadczeń Alimentacyjnych (DŚA) prowadził w roku 2022 działania o bardzo szerokim spektrum, które znajdowały umocowanie legislacyjne główne w przepisach ustaw: o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wraz ze stosownym rozporządzeniem, o świadczeniach rodzinnych wraz ze stosownym rozporządzeniem oraz o pomocy Państwa w wychowywaniu dzieci wraz z właściwym rozporządzeniem, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz o systemie oświaty i o pomocy społecznej, a także Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji

rządowego programu „Dobry start”. Jednocześnie oprócz wyżej wymienionych aktów prawnych w podejmowanych czynnościach sięgano do przepisów ustaw o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz Kodeksu cywilnego i Kodeksu Postępowania cywilnego, kodeksu karnego, a także kodeksu postępowania administracyjnego i wielu innych, które z uwagi na powiązania między poszczególnymi przepisami należało w prowadzonych sprawach brać pod uwagę.

Dodatkowo Dział Świadczeń Alimentacyjnych brał udział w realizacji dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym, a także w realizacji dodatku elektrycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

W roku 2022 DŚA w dalszym ciągu z uwagi na zmianę przepisów, dotyczących przestępstwa niealimentacji stypizowanego w art. 209 kk. w świetle którego ustawodawca w opisach znamion przestępstwa odszedł od kryterium uporczywości w wykonywaniu obowiązku alimentacji na rzecz nowego kryterium opartego na zaległości w wysokości trzech świadczeń okresowych oraz w oparciu o dyspozycję art.304 kpk kierował zawiadomienia do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużników alimentacyjnych. Wystosowano **382** zawiadomienia. Trzeba zasygnalizować, iż w ramach prowadzonych postępowań organy ścigania dokonują zapytań, co z kolei pociąga za sobą konieczność wydawania przez DŚA zaświadczeń potwierdzających żądane w zapytaniach okoliczności. W 2022 roku wydano **1 250** takich zaświadczeń. Ponadto trzeba zaznaczyć, iż obok zawiadomień o popełnieniu przestępstwa tutejszy organ kieruje zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wnioski o ściganie popełniających przestępstwo niealimentacji, których w 2022 roku wystosowano **50**. Opisywane okoliczności implikują zaangażowanie większej liczby pracowników w obsługę nowych zadań, stworzenie dodatkowych miejsc obsługi i gromadzenia dokumentacji.

Prowadzone przez DŚA działania doprowadziły do zwiększenia liczby przekazanych do biura informacji gospodarczej (BIG) informacji o dłużnikach alimentacyjnych. W roku 2022 zgłoszono do biur średniomiesięcznie **2 354** dłużników (dla porównania w 2015 roku zgłoszono do biur średniomiesięcznie 1490 dłużników podczas, gdy w roku 2016 1740 dłużników, a w 2017 roku 2 006, natomiast w 2018 roku 2 113, w 2019 roku 2 176, w 2020 roku 2 251, a w 2021 roku 2 302). DŚA w 2022 roku utrzymywał kontakt ze wszystkimi biurami informacji gospodarczej (początkowo 6 biur, a wobec likwidacji BIG BISNODE 5 biur), przekazując informację o zobowiązaniach dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ponadto należy zasygnalizować, iż w 2022 roku zmniejszyła się w porównaniu z ubiegłym rokiem ilość wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, która wyniosła **8 426** świadczenia. W 2021 roku liczba wypłaconych świadczeń wynosiła 9 864. Warto podkreślić, iż zanotowany spadek liczby świadczeń nastąpił mimo podniesienia przez ustawodawcę kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymywania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na 900 złotych oraz mimo wprowadzenia zasady „złotówka za złotówkę”. Podniesienie kryterium oraz nowa instytucja

„złotówka za złotówkę” wbrew oczekiwaniom nie przełożyło się zatem na wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń wypłacanych w związku z bezskutecznością egzekucji alimentacyjnej.

Wspomniana okoliczność przełożyła się natomiast na zmniejszenie kwoty wydatków jakie poczynił tutejszy DŚA na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2022 roku wydatek z tytułu wypłaty świadczeń wyniósł **3 635 590,11** złotych, podczas gdy w 2021 roku wynosił 4 108 087,88 złotych. Podkreślenia wymaga także okoliczność zmniejszenia w 2022 roku liczby pracowników Działu Świadczeń Alimentacyjnych. W trakcie 2022 roku dwóch pracowników zostało przeniesionych na stałe do pracy w innych działach MOPS, dwóch zostało oddelegowanych czasowo do pracy w innych działach MOPS, natomiast jeden pracownik przebywał przez cały 2022 rok na urlopie macierzyńskim. Wspomniane okoliczności implikowały konieczność zwiększenia obciążeń pracą pozostałych pracowników obsługujących zadania działu.

Ponadto w 2022 roku DŚA w dalszym ciągu wdrażał postanowienia unijnego Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO), powiadamiając zarówno pisemnie, jak także za pomocą aktualizowanej na bieżąco strony internetowej Ośrodka o wynikających z niego uprawnieniach wszystkie strony prowadzonych postępowań administracyjnych. Przyjdzie podkreślić, iż w 2022 roku pracownicy DŚA kontynuowali proces zwiększania wykorzystywania elektronicznych kanałów komunikacji z klientami oraz instytucjami, co przełożyło się na mniejszą w porównaniu z rokiem poprzednim liczbę papierowej korespondencji kierowanej do stron oraz instytucji.

10. DZIAŁ DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Od 01.07.2021r , w związku ze zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych, kryterium dochodowe wylicza się w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku . Kryterium to w 2022r wynosiło dla gospodarstwa jednoosobowego do dnia 08.02.2022r - 2.066,99zł a od 09.02.2022r- **2.265,01zł** i dla gospodarstwa wieloosobowego do dnia 08.02.2022r - 1.550,24 zł a od 09.02.2022r - **1.698,76zł** . Sama definicja dochodu również uległa zmianie, ponieważ od 01.07.2021r za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Jeżeli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego wyżej, a kwota tej nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, to wówczas dodatek obniża się o tę kwotę.

Do dnia 27 listopada 2019r obowiązywała w Mieście Uchwała nr PR.0007.57.2012 z dnia 29 marca 2012 roku określająca wskaźnik wysokości dodatku mieszkaniowego na poziomie do 60%. Uchwałą z dnia 29 października 2019r Rady Miasta Ruda Śląska nr PR.0007.208.2019 obniżony został poziom wskaźników określających wysokość dodatku mieszkaniowego do 50% wydatków.

Oprócz tytułu prawnego i kryterium dochodowego ważna jest również powierzchnia zajmowanego lokalu. Normatywna powierzchnia w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

1. 35m²- dla 1 osoby,
2. 40m²- dla 2 osób,
3. 45m²- dla 3 osób,
4. 55m²- dla 4 osób,
5. 65m²- dla 5 osób,
6. 70m²- dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywna powierzchnia tego lokalu o 5m².

Jeżeli powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu nie przekracza powierzchni normatywnej o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej lokalu nie przekracza 60%, wówczas dodatek mieszkaniowy może być przyznany.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Liczba złożonych wniosków o dodatki mieszkaniowe w 2022 roku: 2 993

W przeważającym procencie, dodatki mieszkaniowe wypłacane są najemcom mieszkań komunalnych (48%) i spółdzielczych (36,9%), niecały 0,1% wypłacany jest najemcom TBS-ów, 2% stanowią wypłaty na rzecz wspólnot, 6% - dla prywatnych zarządców i inni - 7%.

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w 2022 roku: 1 911.

W 2022 roku wydano łącznie 3 213 różnych decyzji (przyznających, odmownych, wstrzymujących, wznowiających, wygaszających dodatek, zmieniających, o umorzeniu postępowania) w tym:

- przyznających 2 796,
- odmownych 165,
- innych 252.

Zawiadomień o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania było 60 (w tym 20 dotyczyło wniosków o dodatek energetyczny).

Łącznie w 2022 roku wypłacono 38 400 dodatków mieszkaniowych (liczba świadczeń)

co stanowi średnio miesięcznie około 3 200 świadczeń na kwotę: **4 539 556,23 zł.**

W 2021r. wprowadzono, na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, możliwość ubiegania się o dodatek mieszkaniowy z datą wsteczną. W roku sprawozdawczym złożono 12 wniosków z mocą wsteczną i wydano 12 decyzji w tej sprawie.

Dodatki energetyczne

W 2022 roku tut. Ośrodek realizował zadanie związane z wypłatą dodatków energetycznych. Dotyczyło to wyłącznie wniosków o wypłatę dodatków energetycznych złożonych do dnia 3 stycznia 2022r, które mogły być wypłacane do lipca 2022r. Dodatek energetyczny, to świadczenie, które wprowadzone zostało zmianą ustawy z dnia 10.04.1997 r. - Prawo energetyczne. Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy, to według ustawy osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, a która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny przyznawany był na okres na jaki przyznano dodatek mieszkaniowy.

Zgodnie z art.15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym wnioski o dodatek energetyczny złożone w okresie od dnia wejścia tej ustawy (czyli od 4 stycznia 2022r.) do dnia 31 grudnia 2022r. pozostawiało się bez rozpoznania. W dniu 3 stycznia 2022r wpłynęły 2 wnioski, które były wypłacane do lipca 2022r. , pozostałe 20 wniosków, które wpłynęły były pozostawione bez rozpoznania.

W 2022 roku wypłacano jedynie dodatki energetyczne, które obowiązywały do wniosków złożonych do dnia 03.01.2022r.

W 2022 roku wypłacono 1654 dodatki energetyczne na łączną kwotę 25.884,80zł. Kwota wykorzystanej dotacji wynosiła 26.402,49zł (w tym 517,69zł to koszty realizowanego przez gminy zadania w wysokości 2%).

Dodatki dla gospodarstw domowych

W 2022r. Dział Dodatków Mieszkaniowych realizował zadanie do realizacji związane z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków dla gospodarstw domowych na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw z dnia 15 września 2022r.

W okresie od września do grudnia 2022r. złożono 1072 wniosków o wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych. Wypłacono w tym okresie 810 dodatków na łączną kwotę 1 620 000zł. Wykorzystano dotację w wysokości 1 652 400zł (w tym 2% koszty - 32 400zł).

11. DZIAŁ KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Dział Klub Integracji Społecznej realizuje działania związane w szczególności z bezrobociem, bezdomnością, pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także zapobieganiem wykluczeniu społecznemu z innych przyczyn.

Wymienione problemy społeczne bardzo często występują w połączeniu ze sobą i rzeczywiste efekty pracy socjalnej może dać jedynie skuteczna oferta pomocy na kilku płaszczyznach pomocy

m.in. zawodowej, mieszkaniowej oraz zdrowotnej w przypadku uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Podejmowane przez Dział zadania są odpowiedzią na problemy i potrzeby klientów oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej.

I. Bezrobocie

1. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia z zakresu reintegracji społeczno- zawodowej klientów pomocy społecznej. Łącznie zorganizowano 3 grupy zajęciowe, dla 35 osób w ramach „Warsztatu edukacyjno- rozwojowego dla osób bezrobotnych”,

Efekt:

- 35 osób wzięło udział w zajęciach z zakresu reintegracji społeczno- zawodowej, uzyskując wiedzę obejmującą m.in. aktywne metody samodzielnego poszukiwania zatrudnienia oraz podstawy komunikacji interpersonalnej przygotowującej do kontaktu z pracodawcą.
- Z poradnictwa indywidualnego o charakterze zawodowym skorzystały 250 osób. Udzielono 814 porad (w tym wydano 361 ofert pracy).

Efekt:

7 osób podjęło pracę, a 5 osób realizuje prace społecznie użyteczne.

Prace społecznie użyteczne są formą aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej, dzięki którym mogą oni przygotować się do skutecznego poszukiwania pracy, aktywności zawodowej a także wzmacniają nawyki i dyscyplinę pracowniczą. Ponadto prace społecznie użyteczne mają przyczynić się do zmiany wizerunku osoby bezrobotnej i wzmocnienia odpowiedzialności społecznej, a także dać możliwość aktywności osobom, które z różnych przyczyn nie mogą podjąć pracy na otwartym rynku pracy.

Efekt:

1. Zorganizowano program prac społecznie użytecznych w mieście. W ramach tego programu w 2022 roku, tutejszy MOPS dysponował 64 miejscami od II/2022 do XII/2022. Do prac społecznie użytecznych zaproponowano - 182 osoby, prace podjęło 56 osób.

2. W ramach prac społecznie użytecznych wykonano:

- prace remontowe w Lokalnym Punkcie Pracowników Socjalnych MOPS w dzielnicy Ruda,
- prace remontowe i konserwatorskie w mieszkaniach chronionych treningowych,
- prace porządkowe - współpraca MPGM TBS Sp. z o.o (Park ul. Hallera, Góra Antonia)
- prace porządkowe na terenie MOPS,
- prace porządkowe w pomieszczeniach PAL w dzielnicy Ruda,
- prace pomocnicze w archiwum MOPS,

- pomoc w pracach remontowych w mieszkaniach chronionych otrzymanych z zasobów Miasta Ruda Śląska przez osoby, które nie były w stanie wykonać remontu samodzielnie, a wcześniej posiadały status osoby bezdomnej,
 - prace remontowe MDK w dzielnicy Ruda,
 - pomoc w organizacji przyjmowania klientów w związku ze zwiększoną liczbą osób ubiegających się różnego rodzaju świadczenia i dodatki,
 - transport mebli i wyposażenia do mieszkań chronionych,
 - prace porządkowe i remontowe w mieszkaniach przeznaczonych dla obywateli Ukrainy.
- Ponadto uporządkowano we współpracy ze Strażą Miejską 21 działek, zebrano 1 310 worków - 37 200l odpadów i przedmiotów wielkogabarytowych.

Zdecydowana większość uczestników programu, którzy brali udział w pracach społecznie użytecznych, poprzez wykonywanie zadań w ramach obowiązków pracowniczych poprawiła swoje funkcjonowanie. Poprawie uległa dyscyplina pracownicza. Istotnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez osoby biernie zawodowo dodatkowego dochodu. Prace społecznie użyteczne stanowią zarówno narzędzie aktywizujące osoby bezrobotne, jak i narzędzie szeroko rozumianej pracy socjalnej, dzięki któremu można pomóc osobie w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej brakiem pracy, ale również dają możliwość zweryfikowania autentyczności deklaracji chęci podjęcia zatrudnienia. Ponadto realizacja prac społecznie użytecznych pozwala na zauważenie u klienta innych problemów, które do tej pory nie były zdiagnozowane np. przemoc czy problem alkoholowy. Dzięki tej formie pracy umożliwiono aktywizację osobom, które z różnych przyczyn nie mogły podjąć zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Niniejszy program jest często jedyną szansą na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+, bezdomnych, uzależnionych po leczeniu odwykowym oraz matek samotnie wychowujących małe dzieci. Program prac społecznie użytecznych jest często pierwszym etapem poprzedzającym powrót klienta do zatrudnienia w ramach otwartego rynku pracy. Ponadto praca na rzecz Miasta spowodowała wzrost poczucia odpowiedzialności społecznej za wspólne dobro i poprawę wizerunku osoby bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

II. Bezdomność

1. Dział Klub Integracji Społecznej obejmuje wsparciem osoby bezdomne przebywające na terenie Miasta oraz takie, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Rudy Śląskiej. W ramach podejmowanych czynności pracownicy socjalni kierowali takie osoby do całodobowego schroniska (zgodnie z podpisaną umową), do Domu Samotnej Matki (zgodnie z podpisaną umową), do mieszkań chronionych treningowych, prowadzili pracę socjalną z osobami przebywającymi w Noclegowniach Miejskich w Rudzie Śląskiej a także z bezdomnymi, którzy przebywają w innych miejscach na terenie Miasta. Ponadto pracownicy socjalni współpracowali z Ośrodkami Pomocy Społecznej i placówkami

na terenie całego kraju w zakresie pomocy osobom bezdomnym, zgodnie z ich ostatnim miejscem stałego zameldowania.

Efekty:

- współpracowano ze **160** osobami bezdomnymi mężczyznami, **35** kobietami wraz z **7** dziećmi (łącznie 202 osoby),
- podpisano **28** kontraktów socjalnych oraz kontynuowano **23** kontrakty socjalne z poprzednich lat,
- współpracowano z 10 rodzinami z Ukrainy (31 osób) w ramach zapewnienia tymczasowego schronienia i wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych,
- **3** mężczyzn, **9** kobiet z **2** dziećmi usamodzielnili się,
- **40** osób zostało skierowanych na leczenie odwykowe.

2. W sezonie zimowym 2022/2023 (gdy temperatury spadały poniżej 0 stopni) pracownicy socjalni monitorowali miejsca, gdzie przebywały osoby bezdomne, częstując ich ciepłą herbatą, dostarczając ciepłą odzież, obuwie koce, kubki termiczne oraz motywując do skorzystania z pomocy społecznej, w szczególności ze schronienia w noclegowni.

W przypadku stwierdzenia pogorszenia stanu zdrowia na miejsce wzywano Zespół Ratownictwa Medycznego. 37 razy odwiedziono miejsca przebywania osób bezdomnych monitorując 15 osób.

Efekty:

Pracownicy MOPS w godzinach swojej pracy na bieżąco monitorowali miejsca, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne motywując je do skorzystania z noclegowni, z pomocy społecznej i proponując ciepłe napoje, odzież i obuwie.

Liczba wywiadów środowiskowych u osób nieubezpieczonych dla potrzeb Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta - 17.

III. Działania edukacyjne o charakterze profilaktycznym

W 2022 roku prowadzono zajęcia grupowe motywujące do trzeźwego stylu życia oraz zajęcia edukacyjne dla klientów pomocy społecznej o tematyce związanej z FAS/FAE.

Efekty:

W 2 grupach w zajęciach z zakresu FAS/FAE wzięło udział **15** osób, w zajęciach 1 grupy motywującej do utrzymania trzeźwego stylu życia wzięło udział **7** osób.

Inne zadania realizowane przez Dział:

1. Realizacja projektów ujętych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, w szczególności w zakresie bezrobocia i bezdomności. Prowadzenie ich ewaluacji oraz bieżącej sprawozdawczości.

2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Rudzie Śląskiej w oparciu o porozumienie o współpracy.
3. Nadzór techniczny nad mieszkaniami chronionymi treningowymi będącymi w zasobach MOPS.
4. Współpraca z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i wyznaniowymi w zakresie wsparcia osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Zapewnienie tymczasowego schronienia, pomocy w sprawach urzędowych, zawodowych, mieszkaniowych, zdrowotnych i innych obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium naszego Miasta z uwagi na konflikt zbrojny. Zapewniono także niezbędną odzież, środki czystości, żywność i inne produkty niezbędne do codziennego funkcjonowania. Ze schronienia tymczasowego skorzystało 32 obywateli Ukrainy. tj. 10 rodzin. Aktualnie w mieszkaniach będących w zasobach tutejszego Ośrodka przebywa 5 rodzin (14 osób) i wszystkie oczekują na przydział lokalu mieszkalnego z zasobów miejskich.
6. Współpraca z Centrami Integracji Społecznej działającymi na terenie Rudy Śląskiej: tworzenie porozumień, aneksów do porozumień i innej niezbędnej dokumentacji, prowadzenie rejestru wniosków o wydanie opinii osobom ubiegającym się o przyjęcie do CIS

12. DZIAŁ REALIZACJI PROJEKTÓW

W 2022 r. Dział Realizacji Projektów (DRP) zakończył realizację projektu:

1. **„Ruda Śląska dla rodzin”** projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020 Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT Subregion Centralny RPO WSL 2014-2020.
Umowa podpisana dnia 23.04.2020 r. Okres realizacji projektu: 1.06.2020 r. - 31.05.2022 r.
Wartość projektu wynosiła: 1 312 674,40 zł, w tym 7% wkładu własnego (91 887,21 zł).
W efekcie zrealizowanych działań wydatkowano 746 894,10 zł (2020 r.: 156 327,88 zł, 2021 r.: 370 317,94 zł, 2022 r.: 220 248,28 zł), w tym wkład własny 52 282,59 zł (w 2020 r. 27 953, w 2021 r.: 12 977,82 zł, 2022 r.: 11 351,77 zł).

Projekt zakładał rozwój usług społecznych świadczonych w tut. Ośrodku poprzez zaangażowanie 7 specjalistów do pracy z rodziną (3 etaty dla asystenta rodziny, 2 etaty dla psychologa, 1 etat dla pedagoga i ½ etatu dla logopedy). Pomimo intensywnie prowadzonych działań ostatecznie

zatrudniono 5 specjalistów, w tym 3 asystentów rodzin, pedagoga i psychologa (1/2 etatu od 01.04.2022 r.). Realizację projektu w znacznym stopniu utrudniała rozprzestrzeniająca się pandemia koronawirusa skutkująca m.in. brakiem chętnych do zatrudnienia specjalistów do pracy z rodzinami w miejscu ich zamieszkania. Indywidualne formy wsparcia, w tym intensywna praca socjalna, usługi asystentów rodzin czy konsultacje z pedagogiem realizowano na bieżąco, natomiast terminy zajęć grupowych i integracyjnych działań środowiskowych były wielokrotnie przesuwane a nawet odwoływane ze względu na częste zwolnienia lekarskie uczestników/czek projektu.

W projekcie podpisano łącznie 91 (63K, 28M) kontraktów socjalnych z przedstawicielami/kami rodzin wieloprotymowych, tj. 2020/46 (36K, 10M), 2021/40 (25K, 15M), 2022/5 (2K, 3M), których realizację nadzorowało 2 pracowników socjalnych finansowanych ze środków MOPS.

Przedstawiciele/ki rodzin objęci/te byli/ły intensywną pracą socjalną, usługami asystentów rodzin i pedagoga. W 2022 r. zrealizowano ostatnią formę wsparcia, tj. Akademię Świadomego Rodzica.

W wyniku realizacji projektu „Ruda Śląska dla rodzin” osiągnięto następujące wskaźniki:

1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym - 91 osób (63K; 28M),
2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie - 91 osób (63K; 28M),
3. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu - 5.

Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu - 5.

Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu - 5.

2. **„Ruda Śląska - koPALnia możliwości”** projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020* Osi Priorytetowej IX *Włączenie społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.5 *programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs*. Umowę podpisano dnia 31.12.2020 r. Okres realizacji projektu: 1.01.2020 r. - 31.12.2022 r. Wartość projektu wynosiła: 2 720 326,28 zł, w tym 15% wkład własny (408 048,95 zł). Wydatkowano łącznie 2 462 031,74 zł (2020 r.: 444 817,99 zł, 2021 r.: 958 369,28 zł, 2022 r.: 1 058 844,47 zł), w tym wkład własny 369 304,77 zł (w 2020 r. 69 055,63 zł, w 2021 r.: 102 658,15 zł, 2022 r.: 197 590,99 zł). Projekt rozliczono na poziomie 90,51%.

W 2022 r. kontynuowano realizację trzech programów aktywności lokalnej (PAL), tj. PAL na osiedlu Kaufhaus, PAL w dzielnicy Ruda oraz PAL dla osób z bezradnością opiekuńczo wychowawczą.

W ramach PAL dla osób z bezradnością opiekuńczo - wychowawczą kontrakty socjalne podpisało łącznie 66 osób (48K, 19M), tj. 2020/27, 2021/25, 2022/14). W 2022 rodziny objęte były **intensywną pracą socjalną i usługami asystentów rodzin**, a przedstawiciele/ki rodzin dodatkowo brali/ły udział w **grupach samopomocowych oraz zajęciach Akademii Świadomego Rodzica**. W ramach działań środowiskowych rodziny miały okazję wziąć udział w **wyjazdach edukacyjno-integracyjnych** do Gliwic (Funzeum i Lego Inwazja Gigantów) oraz Krakowa.

W ramach PAL Ruda podpisano łącznie 39 kontraktów socjalnych (36K, 3M), tj. 2020/34, 2021/5, 2022/0), a w ramach PAL Kaufhaus 44 kontrakty (33K, 11M), tj. 2020/31, 2021/11, 2022/2). Uczestnicy/czki PAL Kaufhaus i Ruda przez cały rok objęci/te byli/ły **pracą socjalną oraz animacją lokalną** w ramach której uczestniczyli/ły w **cyklicznych spotkaniach świetlicowych** z animatorami lokalnymi (średnio 2 razy w tygodniu), w **wyjściach do instytucji kultury** (Miejskie Centrum Kultury i Muzeum PRL w Rudzie Śląskiej, Filharmonia Śląska w Katowicach, Skansen w Chorzowie) oraz w **jednodniowych wyjazdach edukacyjno - integracyjnych** (m.in. Istebna, Wisła Czarne, Cieszyn, Wrocław, Ojców, Międzybrodzie Żywieckie, Zielona, Ustroń, Lubliniec, Oświęcim). Dodatkowo, wzięły/eli udział w **warsztatach edukacyjno-rozwojowych dla osób biernych zawodowo** w Klubie Integracji Społecznej oraz mieli/ały okazję podnosić swoje kwalifikacje, biorąc udział w **kursach zawodowych** z zakresu: operatora wózka widłowego z napędem silnikowym i wymianą butli LPG, profesjonalnego sprzątanania, portiera-dozorcy wraz obsługą urządzeń monitorujących, prawa jazdy kat. b, uzupełniającego kursu prawa jazdy kat. b oraz stylizacji paznokci.

Ponadto, w ramach animacji lokalnej:

- zrealizowano następujące **inicjatywy lokalne**: dwa śniadania wielkanocne, ósmy sezon amatorskiej ligi piłki nożnej dla młodzieży Asfalcioi Liga Futbol, Odpust u Brata Alberta, dwie animacje fabularyzowane „Eko-przygoda z gilem i sikorką”, piknik rodzinny, piknik profilaktyczny, Turniej Mikołajkowy Piłki Nożnej oraz dwa spotkania wigilijne;
- kontynuowano **zajęcia ogrodowe** w ogródkach społecznych prowadzonych przy świetlicach;
- kontynuowano działalność darmowego **punktów pralniczych i łaźni**, w efekcie czego na Osiedlu Kaufhaus w punkcie pralniczym w ciągu roku wykonano 2 470 usług pralniczych oraz 1 434 kąpiele, natomiast w dzielnicy Ruda wykonano 1 545 usług pralniczych i 693 kąpiele;
- kontynuowano współpracę z księdzem Tomaszem - duszpasterzem osiedla Kaufhaus w zakresie spotkań z mieszkańcami, organizowania nabożeństw w świetlicy czy wyjazdów edukacyjno - integracyjnych.

Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 149 osób (116K, 33M),

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 19 osób (15K, 4M),

Liczba środowisk objętych programem aktywności lokalnej - 20,

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 43 (40K, 3M).

W skład DRP wchodził: kierownik Działu, specjalista, dwóch konsultantów i dwóch aspirantów pracy socjalnej. Trzy etaty były finansowane z dotacji projektu, jeden stanowił wkład własny, a dwa były częściowo finansowane w ramach kosztów pośrednich.

Do zadań Działu należało:

1. Gromadzenie informacji na temat bieżących możliwości pozyskiwania środków unijnych.
2. Stałe zaznajamianie się ze zmianami w Wytycznych dotyczących realizacji projektów oraz instrukcji wypełniania Lokalnego Systemu Informatycznego 2014 i Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL 2014.
3. Przygotowywanie wniosków o płatność, harmonogramów płatności i innej wymaganej dokumentacji w zakresie realizowanych projektów.
4. Zarządzanie projektami, ich bieżący monitoring i rozliczanie środków.
5. Gromadzenie danych niezbędnych do sprawozdawczości i rozliczania projektów.
6. Prowadzenie działań informacyjno - promocyjnych projektów.
7. Współpraca z podmiotami i instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

13. ZESPÓŁ DS. ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Do zadań Zespołu w 2022 roku należało:

- I. **Obsługa procesu przekazywania i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe:**
 - 1) ilość zorganizowanych w 2022 roku otwartych konkursów ofert - 11, (w tym m.in.: przygotowywanie projektów ogłoszeń o otwartych konkursach ofert oraz zarządzeń na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, obsługa techniczno - administracyjna Komisji Konkursowej, m.in.: ustalanie terminu i miejsca posiedzenia Komisji, informowanie członków Komisji o terminie i miejscu posiedzenia Komisji, przygotowywanie dokumentacji Komisji (m.in. list obecności, oświadczeń członków Komisji, kart oceny merytorycznej i formalnej, protokołów), udział w Komisjach konkursowych, podawanie informacji o konkursie i wynikach konkursu ofert do wiadomości publicznej).
 - 2) opracowanie projektów umów i aneksów do umów - 12,
 - 3) przeprowadzanie działań monitorujących realizację zawartych umów - na bieżąco,

- 4) przeprowadzanie konsultacji indywidualnych z przedstawicielami organizacji realizujących zadania na podstawie zawartych umów - na bieżąco,
- 5) współpraca z Zespołem Monitoringu, Kontroli i Nadzoru w zakresie kontroli merytorycznej zadań realizowanych przez ZOP,
- 6) monitorowanie poprawności realizacji zadań, zgodnie z umowami prowadzonymi przez Zespół, analiza sprawozdań z realizacji zadań zleconych organizacjom (częściowych i końcowych) oraz zestawień miesięcznych z realizacji zadań wpływających do ZOP - 28,
- 7) przygotowywanie dyspozycji wypłaty środków - na bieżąco,
- 8) przeprowadzanie rozmów w sprawie wolontariatu oraz z wolontariuszami - 3,
- 9) Współpraca z działami merytorycznymi w zakresie realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym.

II. Inne zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- 1) Koordynacja dystrybucji żywności w Mieście Ruda Śląska w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Podprogram 2021). W ramach Podprogramu 2021 realizowanego w roku 2022, przekazano Caritas Archidiecezji Katowickiej 997 skierowań dla 2732 osób najbardziej potrzebujących. Łącznie do mieszkańców Miasta Ruda Śląska trafiło 37,4 ton artykułów spożywczych o łącznej wartości 180,5 tys. zł.
- 2) Współpraca z Caritas Archidiecezji Katowickiej w zakresie realizacji na terenie Miasta Ruda Śląska działań towarzyszących mających na celu wzmocnienie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego realizowanych w ramach POPŻ 2014-2020 (rekrutacja, dokumentacja, dystrybucja artykułów do realizacji warsztatów oraz nagród itp.).
- 3) Koordynacja i realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, Moduł II (promocja projektu, rekrutacja, opracowanie dokumentacji i procedur, organizacja szkoleń dla pracowników socjalnych realizujących projekt, organizacja uroczystości wręczenia opasek, bieżąca współpraca z Seniorami oraz Wykonawcą m.in. przyjmowanie i realizacja reklamacji, wniosków o nadanie dostępu do aplikacji Bezpieczna Rodzina, rozliczenie programu itp.). Celem programu była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania osób starszych w miejscu zamieszkania. W ramach Programu Miasto dokonało zakupu stu opasek bezpieczeństwa, z których skorzystało łącznie 108 Seniorów.
- 4) Gromadzenie informacji na temat istniejących możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw, i przekazywanie danych o konkursach pracownikom Ośrodka, a także organizacjom pozarządowym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i innych ustaw.
- 5) Sporządzanie sprawozdawczości i informacji z zakresu realizowanych zadań.

Zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, organy administracji rządowej i samorządowej, mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej. Zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Do zlecenia zadań, o których mowa wyżej stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W roku 2022 zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowało łącznie 6 uprawnionych podmiotów:

- Ośrodek Święta Elżbieta, Ruda Śląska 41 - 700 ul. Wolności 30;
- Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza 43 - 190 Mikołów ul. Okrzei 27;
- Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej, 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 103;
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Chorzowie, 41-506 Chorzów, ul. Czysta 7;
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Kluczach 32-310, ul. Bolesławska 23;
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej, 41-200 Sosnowiec, ul. Korczaka 5.

Łącznie w 2022 roku dotowano 11 wniosków:

1. Udzielanie schronienia osobom bezdomnym (w tym niepełnosprawnym) z terenu Miasta Ruda Śląska w formie schroniska dla osób bezdomnych (liczba miejsc: 22; liczba osób objętych pomocą: 37).
2. „BEZPIECZNA PRZYSTAŃ” Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży osobom z terenu Miasta Ruda Śląska (liczba miejsc: 8; liczba osób objętych pomocą: 11).
3. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 1 (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 17).
4. Prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Placówka socjalizacyjna nr 2 (liczba miejsc: 12; liczba osób objętych pomocą: 14).
5. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (liczba miejsc: 48; liczba osób objętych pomocą: 49).
6. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych (liczba miejsc: 53; liczba osób objętych pomocą: 53).

7. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku (liczba miejsc: 90; liczba osób objętych pomocą: 134).
8. Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (liczba miejsc: 95; liczba osób objętych pomocą: 97).
9. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy (liczba miejsc: 21; liczba osób objętych pomocą: 23).
10. Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy (liczba miejsc: 40; liczba osób objętych pomocą: 47).
11. Zapewnienie pobytu, w tym usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz posiłku w ośrodku wsparcia - osobom niepełnosprawnym powyżej 24 roku życia (liczba osób objętych pomocą: 1).

LICZBA DOTOWANYCH WNIOSKÓW	11
LICZBA PODMIOTÓW	6
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z BUDŻETU MIASTA RUDA ŚLĄSKA PRZEKAZANYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ	Łączna kwota dotacji: 12 389 914,69 zł w tym: – Środki z Budżetu Miasta: 6 456 644,19 zł, – Środki Wojewody Śląskiego: 5 933 270,50 zł.

14. DZIAŁ OBSŁUGI KLIENTA

Do zadań działu należy kompleksowa obsługa klienta w zakresie przyjmowania wniosków oraz kierowanie klientów do pracowników poszczególnych działów w związku z ich potrzebami na podstawie których ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, pomocy materialnej uczniom, świadczenia „Za życiem” i innych świadczeń wynikających z powierzonych ustawami zadań.

Dział zajmuje się również obsługą dłużników alimentacyjnych i obsługą nienależnie pobranych świadczeń.

Dział Obsługi Klienta realizuje zadania m.in. w oparciu o przepisy następujących ustaw:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,

- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o dodatku osłonowym,
- ustawa o dodatku węglowym,
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- Kodeks postępowania administracyjnego wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

Do podstawowych zadań Działu Obsługi Klienta należy:

1) przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do:

- zasiłku rodzinnego z dodatkami,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia rodzicielskiego,
- zasiłku pielęgnacyjnego,
- świadczenia pielęgnacyjnego,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- zasiłku dla opiekuna,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- stypendium szkolnego,
- zasiłku szkolnego,
- świadczenia „Za życiem”,
- wypłatę dodatku osłonowego,
- wypłatę dodatku węglowego
- wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła
- wypłatę dodatku elektrycznego,

oraz:

- 2) przyjmowanie wszelkiej dokumentacji z wezwań, zobowiązań oraz ich merytoryczna kontrola;
- 3) prowadzenie ewidencji przyjętych wniosków;
- 4) wprowadzanie wniosków do systemu informatycznego;
- 5) przygotowywanie materiałów informacyjnych dla świadczeniobiorców;
- 6) wszechstronna pomoc i udzielanie informacji klientom;

- 7) przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami i odbieranie od nich oświadczeń majątkowych;
- 8) przyjmowanie wniosków z dokumentacją dotyczącą umorzeń, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności nienależnie pobranych świadczeń i należności;
- 9) przyjmowanie faktur i rachunków dokumentujących wysokość poniesionych kosztów związanych z edukacją ucznia.

W 2022 roku Dział Obsługi Klienta przyjął:

- **1 698** wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami,
- **485** wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami drogą elektroniczną,
- **318** wniosków o zasiłek rodzinny z dodatkami od Obywateli Ukrainy,
- **351** wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,
- **304** wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka drogą elektroniczną,
- **9** wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka od Obywateli Ukrainy,
- **602** wniosków o fundusz alimentacyjny,
- **85** wniosków o fundusz alimentacyjny drogą elektroniczną,
- **149** wniosków o świadczenie rodzicielskie,
- **106** wniosków o świadczenie rodzicielskie drogą elektroniczną,
- **9** wniosków o świadczenie rodzicielskie od Obywateli Ukrainy,
- **1 115** wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- **77** wniosków o zasiłek pielęgnacyjny drogą elektroniczną,
- **18** wniosków o zasiłek pielęgnacyjny od Obywateli Ukrainy,
- **277** wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- **14** wniosków o świadczenie pielęgnacyjne drogą elektroniczną,
- **5** wniosków o świadczenie pielęgnacyjne od Obywateli Ukrainy,
- **179** jednorazowe świadczenie pieniężne od Obywateli Ukrainy,
- **31** ciepły posiłek w szkole,
- **56** wniosków o stypendium szkolne,
- **15** wniosków o stypendium szkolne od Obywateli Ukrainy,
- **1** wniosek o zasiłek szkolny,
- **12** wniosków „za życiem”,
- **14** wnioski do ŚUW (Śląski Urząd Wojewódzki),
- **8300** wniosków ostonowych,
- **480** wniosków ostonowych drogą elektroniczną,
- **9413** wniosków o dodatek węglowy,
- **899** wniosków o dodatek węglowy drogą elektroniczną,
- **842** wniosków o inny rodzaj ciepła,
- **245** wniosków o inny rodzaj ciepła drogą elektroniczną,

- 263 wniosków elektrycznych,
- 115 wniosków elektrycznych drogą elektroniczną,
- 13 376 dostarczonych dokumentów,
- 3 195 wniosków dostarczonych za pomocą skrzynki podawczej,
- 1109 uzupełnień do ww wniosków za pomocą skrzynki podawczej,
- 126 przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych,
- 21 próśb o umorzenie/rozłożenie na raty.

W 2022r. łączna suma załatwionych spraw przez pracowników Działu Obsługi Klienta wyniosła **40 016**. W 2022r. została wykorzystana przez mieszkańców Rudy Śląskiej możliwość złożenia dokumentów drogą internetową. Elektronicznie w 2022r. przesłano **2816** wniosków, a w wersji papierowej przyjęto **23 677** wniosków. Pozostałe sprawy czyli: **13 523** spraw stanowi ilość dostarczonych dokumentów, uzupełnień, faktur, przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych, itp. Kolejny rok praca w Dziale Obsługi Klienta dostosowana była do panującego stanu w związku z zagrożeniem epidemiologicznym. W dalszym ciągu aby uniknąć zarażenia się pracowników i rozprzestrzenianiu się wirusa w Ośrodku oraz polepszenia jakości usług klientów, była możliwość skorzystania ze skrzynki podawczej. Dla klientów ta forma złożenia dokumentów okazała się pomocna i znacznie skróciła czas oczekiwania na obsługę.

W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie rozpoczęto realizację nowego zadania, które wiązało się z przyznaniem jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę po 24 lutego 2022 r. w wysokości 300 zł. Wnioski przyjmowane były przez Dział Obsługi Klienta w okresie od lutego do maja. Napływ uchodźców z Ukrainy trwa do nadal i w związku z tym realizowane są kolejne świadczenia dla tej grupy klientów MOPS.

W 2022 roku biorąc pod uwagę sytuację na rynku paliw pojawiły się nowe ustawy, mówiące o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła służące ochronie odbiorców energii elektrycznej, węgla i innych paliw, co znacznie zwiększyło liczbę mieszkańców Miasta obsługiwanych przez Dział Obsługi Klienta.

W dalszym ciągu szereg potrzebnych informacji pozyskanych zostało przez pracowników działu samodzielnie z dostępnych systemów komputerowych wzorem lat poprzednich:

- system MF (rozliczenie podatkowe),
- system pesel (dane osobowe),
- system ZUS (udostępnienie danych),
- system EKSMOoN (dane o niepełnosprawności),
- system CBB (centralna baza beneficjentów),
- system NFZ (weryfikacja danych).

Systemy te pozwalają na szybszą weryfikację danych klienta.

15. ZESPÓŁ MONITORINGU, KONTROLI I NADZORU

Zespół Monitoringu, Kontroli i Nadzoru wykonuje zadania:

- a) związane z przeprowadzaniem kontroli,
- b) związane z przeprowadzaniem audytu wewnętrznego,
- c) związane z kontrolą zarządczą,
- d) związane z aktualizacją i obsługą Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030.

W ramach zadań realizowanych przez **stanowisko ds. kontroli** przeprowadzono ogółem 8 kontroli, w tym 1 kontrola poza planem kontroli.

Kontroli poddano:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej ul. Ballestremów 16.
2. Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Rudzie Śląskiej ul. Broniewskiego 8.
3. Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka Nr 3 w Rudzie Śląskiej ul. Lecha 10.
4. Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 w Rudzie Śląskiej ul. Leśna 18.
5. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Chorzowie ul. Czysta 7.
6. Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 w Rudzie Śląskiej ul. Leśna 18.
7. Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej ul. Wita Stwosza 1.
8. Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa - Warsztat Terapii Zajęciowej w Rudzie Śląskiej ul. Kłodnicka 91.

Sporządzono łącznie 7 protokołów kontroli i 1 sprawozdanie z kontroli. Wydano 4 zalecenia pokontrolne.

Opracowano plan kontroli na 2023r. oraz sporządzono sprawozdanie z realizacji planu kontroli za 2021r.

W niektórych kontrolach uczestniczyli upoważnieni pracownicy innych działów, zespołów celem wsparcia merytorycznego.

W roku sprawozdawczym **audytor wewnętrzny** przeprowadził cztery zadania audytowe zgodnie z Planem audytu na 2022r.:

- Realizacja zasiłków celowych, okresowych i świadczeń niepieniężnych (Dział Realizacji Świadczeń),
- Program „Opieka wytchnieniowa” (Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych),

- Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” (Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych),
- Polityka Bezpieczeństwa Informacji (Inspektor Ochrony Danych) - zadanie przeprowadzane co roku z uwagi na obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w zakresie bezpieczeństwa informacji zgodnie z § 20 ust.2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Z przeprowadzonych zadań audytowych sporządzono sprawozdania.

W 2022r. audytor wewnętrzny sporządził plan audytu na 2023r. oraz sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego za rok 2021.

Dodatkowo audytor wewnętrzny uczestniczył w kontroli jednostki nadzorowanej przez Dyrektora MOPS.

W ramach realizowanych zadań związanych z kontrolą zarządczą w 2022 roku:

1. Koordynowano tworzenie systemu mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji założonych celów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - sporządzono 4 sprawozdania kwartalne.
2. Koordynowano zadania związane z oceną istotności ryzyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - sporządzono roczną analizę ryzyka.

W ramach realizowanych zadań związanych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030, która jest realizacją obowiązku nałożonego zgodnie z przepisami art.16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej:

1. gromadzono i opracowano coroczne sprawozdanie z realizacji projektów,
2. analizowano dane w celu aktualizacji,
3. koordynowano działania związane ze zbieraniem i dostarczaniem sprawozdań z wykonania programów/projektów działań z danej przestrzeni projektowej.

16. INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

W roku sprawozdawczym Inspektor Ochrony Danych przeprowadził 3 audyty zgodności przetwarzania danych osobowych planowe zgodnie z planem audytów na 2022r.

Audytowi poddano następujące zbiory danych osobowych MOPS:

1. FEAD - za dokumentację odpowiedzialny jest Zespół ds. Organizacji Pozarządowych MOPS.
2. Zaświadczenia - za rejestr główny zbioru odpowiedzialny jest Dział Pomocy Środowiskowej MOPS.
3. Wypłata wynagrodzeń za sprawowanie opieki - za dokumentację odpowiedzialny jest Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem MOPS.

W związku z przeprowadzonymi audytami zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych sporządzono 3 protokoły. Wszystkie audyty planowe zostały przeprowadzone wspólnie z Administratorem Systemów Informatycznych.

W 2022r. Inspektor Ochrony Danych sporządził plan audytów bezpieczeństwa informacji na 2023r. oraz sprawozdanie z realizacji audytów bezpieczeństwa informacji za rok 2021.

Ponadto Inspektor Ochrony Danych w 2022r.:

1. przeszkolił 256 osób z zakresu ochrony danych osobowych,
2. wydał 565 upoważnień do przetwarzania danych osobowych,
3. dokonał 5 aktualizacji Polityki Ochrony Danych,
4. przeprowadził 8 postępowań związanych z incydentami bezpieczeństwa informacji.

W ramach realizowanych zadań związanych z kontrolą zarządczą w 2022 roku:

1. Koordynowano tworzenie systemu mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji założonych celów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - sporządzono 4 sprawozdania kwartalne.
2. Koordynowano zadania związane z oceną istotności ryzyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - sporządzono roczną analizę ryzyka.

W ramach realizowanych zadań związanych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska na lata 2015-2030, która jest realizacją obowiązku nałożonego zgodnie z przepisami art.16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej:

1. gromadzono i opracowano coroczne sprawozdanie z realizacji projektów,
2. analizowano dane w celu aktualizacji,
3. koordynowano działania związane ze zbieraniem i dostarczaniem sprawozdań z wykonania programów/projektów działań z danej przestrzeni projektowej.

17. STANOWISKO ds. ANALIZ SPOŁECZNYCH

W 2022 roku zrealizowano następujące zadania:

7. „Analiza powodów ubiegania się o pomoc społeczną w 2021 roku”, którą opracowano na podstawie:
 - danych zawartych w systemie informatycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - danych Głównego Urzędu Statystycznego,
 - danych Powiatowego Urzędu Pracy.
8. „Analiza powodów korzystania z świadczeń pomocy społecznej w latach 2017-2021”, którą opracowano na podstawie:
 - danych zawartych w systemie informatycznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - danych Głównego Urzędu Statystycznego.
9. „Ocena zasobów pomocy społecznej” za 2021 rok.
10. Ewaluacja programu „Aktywny samorząd” za 2021 rok, którą przygotowano na podstawie:
 - opracowania zebranych danych w wersji statystycznej i tabelarycznej,
 - opracowania w wersji opisowej.

18. DZIAŁ TECHNICZNO - GOSPODARCZY z KANCELARIĄ

W roku 2022 Dział Techniczno - Gospodarczy z Kancelarią wykonywał następujące zadania:

1. Przeprowadził postępowania zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych oraz zgodnie z przepisami o zamówieniach na:
 - 1) świadczenie usług pocztowych oraz realizację doręczeń przekazów pocztowych;
 - 2) realizację - zamawianie i wydawanie bonów towarowych dla osób uprawnionych do świadczenia wychowawczego - do końca maja 2022;
 - 3) realizację talonów dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych - postępowanie przeprowadzone dwukrotnie;
 - 4) kompleksową obsługę prawną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej;
 - 5) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych mieszkańcom Rudy Śląskiej w miejscu ich zamieszkania;
 - 6) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania;
 - 7) świadczenie usług opieki wytchnieniowej;
 - 8) świadczenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

2. Na podstawie rozeznania rynku udzielono następujących zamówień o wartości nie przekraczającej kwoty 130.000 złotych, których realizacja miała miejsce na podstawie przygotowanych umów:
 - 1) przygotowanie, dostarczenie i wydanie gorącego posiłku osobom potrzebującym z terenu Miasta Ruda Śląska;
 - 2) zakup i dostawa materiałów biurowych;
 - 3) zakup i dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek oraz akcesoriów komputerowych;
 - 4) zakup i dostawa materiałów eksploatacyjnych do kserokopiarek;
 - 5) zakup i dostawa środków czystości,
 - 6) konserwacja i naprawy kserokopiarek i telefaksów,
 - 7) usługi monitorowania i konserwacji systemów alarmowych,
 - 8) udzielenie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Ruda Śląska w formie schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
 - 9) zakup i dostawa biletów komunikacji miejskiej - bilety jednorazowe i okresowe dla niektórych działów,
 - 10) świadczenie usług serwisowych systemu kolejkowego;
 - 11) świadczenie usług telefonii komórkowej;
 - 12) wykonywanie usług przewozu sanitarnego (zabezpieczenia dzieci i przewóz osób dorosłych do domów pomocy społecznej),
 - 13) wykonywanie usług przewozu osób wykonujących prace społecznie użyteczne,
 - 14) świadczenie usług pogrzebowych,
 - 15) wykonanie i dostawa druków wniosków, wywiadów, oświadczeń, itp.
3. Na podstawie zebranych ofert i jednorazowych zamówień dokonano zakupu towarów i usług: konserwacja i naprawa gaśnic w obiektach MOPS, zakup kserokopiarek, zakup niszczarek, konserwacja urządzeń klimatyzacji w budynku przy ul. Markowej 20, konserwacje kotłów gazowych dwufunkcyjnych, drobne zakupy na potrzeby bieżącej działalności Ośrodka - materiały do napraw, narzędzia, doposażenie pomieszczeń w telefony, czajniki, itp., zakup mebli i wyposażenia wewnątrz biurowych, przeglądy instalacji gazowych w wyposażonych w nie pomieszczeniach, przegląd sprawności instalacji hydrantowej w budynku przy ul. Markowej 20, wymiana klimatyzacji w serwerowni.
4. Sporządzono umowy na wykorzystanie samochodów prywatnych do celów służbowych.
5. Uprawnieni pracownicy Działu wydawali osobom korzystającym z pomocy MOPS karty przedpłacone, dostarczone przez ING Bank Śląski, służące do wypłaty zasiłków realizowanych przez Ośrodek, pomagając wielokrotnie w aktywowaniu tych kart i wyjaśniając kwestie sporne wymagające kontaktu z bankiem - wydano 149 kart.
6. Współpraca z Działem Klub Integracji Społecznej w realizacji zadań z wykorzystaniem pracowników społecznie użytecznych.
7. W ciągu minionego roku pracownicy działającej w ramach Działu Kancelarii zarejestrowali i nadali za pośrednictwem Poczty Polskiej 54585 sztuk różnego rodzaju przesyłek. Równocześnie

zajmowali się obsługą zwrotów i rozdziałem potwierdzeń odbioru, a ponadto obsługiwali pocztę elektroniczną, platformę ePuap oraz centralę telefoniczną, skaner i fax. Pracownicy Działu doręczali też korespondencję do Sądu Rejonowego, Urzędu Miasta, MPM TBS Sp. o.o. oraz instytucji zlokalizowanych w budynku przy ul. Ballestremów 16.

8. W porozumieniu i za akceptacją Archiwum Państwowego w Katowicach opracowano i wdrożono nową Instrukcję Kancelaryjną wraz z Jendolitym Rzeczowym Wykazem Akt.

Pracownicy Działu Techniczno - Gospodarczego z Kancelarią wykonywali również zadania, takie jak:

1. Przyjmowanie z innych działów materiałów do archiwum zakładowego, jak również udostępnianie na wniosek dokumentacji przechowywanej w archiwum.
2. Wyznaczanie zadań i nadzorowanie pracy osób skierowanych przez Sąd Rejonowy do odpracowania orzeczonych kar.
3. Wykonywanie drobnych napraw i prac konserwacyjnych w siedzibie MOPS, Lokalnych Punktach Pracowników Socjalnych i mieszkaniach chronionych, w tym:
 - naprawy urządzeń sanitarnych;
 - wymiany żarówek i świetlówek;
 - naprawy mebli biurowych, czajników, zamków, żaluzji, itp.;
 - wiercenie otworów, osadzanie kołków, montaż tablic, pótek, itp..
4. Obsługa mieszkań chronionych przez comiesięczne dotądowywanie energii elektrycznej w mieszkaniach wyposażonych w liczniki przedpłatowe, rozliczanie faktur za użytkowanie mieszkań.
5. Przekazywanie we współpracy z pracownikami socjalnymi adresów do dystrybucji drewna pochodzącego z wycinek prowadzonych na terenie Miasta, z przeznaczeniem dla osób korzystających z pomocy Ośrodka.
6. Wykonywanie szeregu działań związanych z codzienną działalnością Ośrodka oraz powiązanych pośrednio z działalnością MOPS, w tym:
 - a) prowadzenie i aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej,
 - b) prowadzenie rejestru umów zawieranych przez MOPS,
 - c) przygotowanie i edycja informacji i ogłoszeń dotyczących działalności bieżącej MOPS oraz rozmieszczanie tych ogłoszeń w ustalonych miejscach;
 - d) kontrola wydatków na połączenia telefoniczne stacjonarne i komórkowe;
 - e) miesięczne rozliczenia mediów, usług telekomunikacyjnych i innych usług wykorzystywanych na potrzeby Działów zajmujących się wypłatą świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;
 - f) aktualizacja list telefonów służbowych - komórkowych i stacjonarnych;
 - g) zamawianie pieczętek, tablic i druków;
 - h) zapewnienie ubezpieczenia pomieszczeń biurowych i sprzętu komputerowego;
 - i) współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń i płatności;
 - j) zastępstwa w sekretariacie;
 - k) sprzątanie pomieszczeń biurowych i powierzchni użytkowych MOPS;

- l) współpraca z Działem Finansowo - Księgowym w zakresie rozliczeń z właścicielami i zarządcami budynków, w których znajdują się mieszkania MOPS, itp.;
 - m) przygotowanie sali konferencyjnej do spotkań, szkoleń, udział w przygotowaniu konferencji, itp.
 - n) udział w przygotowaniu i obsłudze uroczystości z okazji Dnia Pracownika Socjalnego.
7. Wykonywanie zadań związanych panującą pandemią Covid-19, w tym zaopatrzenie za pośrednictwem Urzędu Miasta w środki ochrony indywidualnej - maseczki, rękawiczki, płyny do dezynfekcji.
 8. Obsługa techniczna Gminnego Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”, w tym zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych.
 9. Przygotowanie pod względem technicznym realizacji dodatków osłonowych, węglowych oraz dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.
 10. Udział w realizacji dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym oraz w realizacji dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym, a także w realizacji dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, o którym mowa w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.
 11. Dokonanie zakupów w ramach programu „Pomoc Ukrainie - wyżywienie i zakwaterowanie” - materiały do renowacji mieszkań, w których zakwaterowano obywateli Ukrainy oraz meble, sprzęty AGD i inne wyposażenie.

VI. ZASOBY KADROWE MOPS

Wykaz pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wg stanowisk na dzień 31.12.2022r. (stan zatrudnienia łącznie 271 osób), co stanowiło 264,25 etatu w tym 3 osoby (2,50 etatu) przebywało na urloпах wychowawczych.

L.p.	Stanowisko	osoby
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Audytór wewnętrzny	1
4.	Główny księgowy	1
5.	Zastępca głównego księgowego	1
6.	Kierownik działu	16
7.	Zastępca kierownika działu	6
8.	Kierownik sekcji	1
9.	Główny specjalista	5
10.	Starszy specjalista	1
11.	Starszy specjalista ds. BHP	1
12.	Specjalista	19
13.	Konsultant - koordynator	4
14.	Konsultant	6
15.	Psycholog	5
16.	Terapeuta	1
17.	Kierownik Lokalnego Punktu Pracowników Socjalnych	6
18.	Starszy specjalista pracy socjalnej -koordynator	1
19.	Starszy specjalista pracy socjalnej	4
20.	Specjalista pracy socjalnej	36
21.	Starszy pracownik socjalny	17
22.	Pracownik socjalny	6
23.	Aspirant pracy socjalnej	5
24.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	7
25.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
26.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
27.	Starszy asystent rodziny	3
28.	Asystent rodziny	2
29.	Młodszy asystent rodziny	7
30.	Starsza księgowá	3
31.	Księgowá	3

32.	Informatyk	2
33.	Starszy inspektor	21
34.	Inspektor	15
35.	Podinspektor	15
36.	Referent	12
37.	Pomoc administracyjna	17
38.	Sprzątaczką	11
39.	Robotnik gospodarczy	3
40.	Instruktor reintegracji zawodowej	2
41.	Inspektor Ochrony Danych	1
	RAZEM	271

W roku 2022 (stan na 31.12.2022) na podstawie umów na czas określony zatrudnionych było łącznie **14 osób**, w tym w ciągu roku po naborze na wolne stanowisko urzędnicze zatrudniono **1 osobę**.

Wykształcenie pracowników Ośrodka:

- wyższe - 206 osób,
- średnie - 55 osób (21 średnie zawodowe i 12 ogólnokształcące + 22 policealne),
- zasadnicze zawodowe - 6 osób,
- podstawowe - 4 osoby.

Szkolenia pracowników

Ilość odbytych szkoleń ogółem - 142

W tym:

- szkolenia płatne - 10
- szkolenia bezpłatne -132

W 2022 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, webinarach i konferencjach:

- Kadrowe Środy - Prowadzenie akt osobowych - co powinno znaleźć się w aktach a co w teczkach.
- Kadrowe Środy - Prowadzenie ewidencji czasu pracy w praktyce.
- Kadrowe Środy - Pomoc socjalna Państwa (500+ 300+) - czy warto wliczać do ZFŚS? Regulamin ZFŚS.
- Omówienie mechanizmu poboru zaliczek na podatek dochodowy w 2022r.
- Polski Ład-wsparcie i ulgi podatkowe dla obywateli i firmy.
- Webinarium z wdrożenia zapisów ustawy o dodatku ostonowym.

- PPK w praktyce dla kadr i płac - Jednostki sektora finansów publicznych w pytaniach i odpowiedziach.
- PPK w praktyce dla kadr i płac - nowy pracownik w firmie - obowiązki informacyjne, wypłata transferowa, umowa o prowadzenie.
- PPK w praktyce dla kadr i płac - raportowanie do ZUS, podatki, korekty.
- PPK w praktyce dla kadr i płac - zleceniobiorca w PPK.
- PPK w praktyce dla kadr i płac - rezygnacja i powrót do PPK, autozapis, deklaracje i wnioski.
- ROPS - „Kompendium wiedzy pracownika socjalnego”.
- ROPS - „Zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży”.
- ROPS - „Procedura odebrania dziecka z rodziny biologicznej - aspekty prawne”.
- ROPS - „Skuteczna komunikacja w sytuacjach trudnych w pracy z rodziną - rozwiązywanie konfliktów, techniki negocjacyjne”.
- ROPS - „Diagnoza i procedury postępowania w przypadku zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych wobec dziecka”.
- ROPS - „Interwencja kryzysowa w pracy z rodziną”.
- ROPS - „Dokumentacja koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej”.
- Spotkanie online - Metoda organizowania społecznego.
- Webinarium: Podpis elektroniczny.
- Webinarium: Potrącenia z wynagrodzeń.
- Webinarium: Program Płatnik.
- Webinarium: Doręczenie elektroniczne a KPA.
- Webinarium: Platforma EPUAP2.
- Spotkanie online dot. wsparcia cudzoziemców z Ukrainy.
- Kadrowe Środy - Planowane zmiany w Kodeksie Pracy - Work Life Balance, zmiany w umowach (...)
- Kadrowe Środy - Gromadzenie danych pracownika w związku z zatrudnieniem RODO w praktyce.
- Webinarium: Teczki osobowe od A do Z.
- Webinarium: Regulamin ZFFŚS.
- Prawa pokrzywdzonych - gdzie szukać pomocy?
- Webinarium: Ulga dla klasy średniej.
- Telekonferencje MRiPS - Spotkanie ws. Pomocy dla obywateli Ukrainy.
- „Wprowadzenie prawne dla samorządów” na temat zasad legalizacji pobytu i pomocy osobom przybywającym z Ukrainy.
- Spotkanie MRiPS - rozwiązania w zakresie pieczy zastępczej proponowane na gruncie projektu ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.
- Webinarium: Kadrowe Środy - Nowe okresy zasiłkowe.

- Telekonferencja MRiPS dot. ustalania prawa do świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy.
- „Dokumenty wykorzystywane przez obywateli Ukrainy w celu legalizacji pobytu w RP”.
- Warsztaty informacyjne na temat ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy - instytucja opiekuna tymczasowego oraz organizacji pieczy zastępczej.
- Spotkanie w sprawie pomocy obywatelom Ukrainy (zorganizowane przez MSWiA).
- Wsparcie obywateli Ukrainy uciekających przed wojną ze środków EFS - webinar.
- Kadrowe Środy - Osoby zatrudnione w niepełnym wymiarze pracy. Rozliczanie urlopów.
- Organizacja pomocy społecznej dla uchodźców z Ukrainy.
- Webinarium: Wdrożenie Teleopieki - Korpus Wsparcia Seniora.
- Kadrowe Środy - Jak przygotować się do kontroli PIP?
- Kadrowe Środy - Procedury antymobingowe - obowiązki pracodawcy.
- „Oswoić emocje” webinarium.
- Konferencja SILESIA 2030.
- Rejestr umów - webinarium.
- PFRON Spotkanie dla Realizatorów z rehabilitacji społecznej, którzy nie wprowadzają wniosków w SOW.
- Uzupelnienie regulaminów ZFŚS o zapisy RODO.
- Urlop wychowawczy i zasiłek macierzyński jako tytuł do ubezpieczeń.
- Polski Ład - jak wpłynął na wynagrodzenia?
- Ustalanie podstawy wymiaru zasiłków z tytułu choroby i macierzyństwa oraz z tytułu wypadków przy pracy.
- Jak rozwiązać z pracownikiem umowę o pracę?
- Planowane zmiany w prawie pracy.
- Podstawowe zasady rozliczania czasu pracy.
- Wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca - problemy praktyczne.
- „Społeczne zamówienia publiczne”
- Konferencja „Deinstytucjonalizacja usług społecznych - dobre praktyki”.
- Szkolenie z zakresu obsługi systemu teleinformatycznego, za pomocą którego prowadzona będzie ewidencja małoletnich.
- Rozeznanie rynku, zasada konkurencyjności i prawidłowe szacowanie wartości zamówienia w projektach EFS.
- ROPS - „Rodziny zastępcze - pozyskiwanie rodzin zastępczych, budowanie relacji i efektywna współpraca”.
- Szkolenie z zakresu rozliczeń CZYSTE POWIETRZE.
- ROPS - „Trener Treningu Umiejętności Społecznych”.
- Webinarium - Rozliczanie wydatków w projektach unijnych metodami uproszczonymi - stawki jednostkowe, stawki ryczałtowe, kwoty ryczałtowe.
- Konferencja - „Senior we współczesnej rodzinie”.

- Rozliczanie wynagrodzeń od 1 lipca.
- Warsztaty dotyczące polityki rozwojowej.
- Webinarium: Ochrona danych osobowych w projektach EFS w świetle przepisów RODO.
- Webinarium: Promocja i rekrutacja do projektów EFS, w tym obowiązki informacyjne beneficjenta.
- Kadrowe środy - Planowane od 1 sierpnia 2022r. Zmiany wydłużające m.in. Długość urlopu rodzicielskiego.
- Kadrowe środy - Dokumentacja z zakresu czasu pracy pracowników w 2022 roku.
- Kadrowe środy - Najważniejsze zmiany w kodeksie pracy i ich wpływ na funkcjonowanie Działów Kadr.
- Kadrowe środy - Doba pracownicza i wyjścia osobiste pracowników - na co należy zwrócić uwagę.
- Szkolenie - zagadnienia dot. opiekuna tymczasowego, ewidencji małoletnich oraz pieczy zastępczej dot. pomocy obywatelom Ukrainy.
- Warsztaty dot. wdrażania projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląska 2021-2027.
- Webinarium: Nowa odsłona Legalis Administracja - prezentacja zmian.
- Szkolenie - Czyste Powietrze WFOŚiGW Katowice.
- ROPS - Wypalenie zawodowe wśród pracowników podmiotów reintegracyjnych.
- ROPS - Szkolenie specjalistyczne CUS - zarządzanie i organizacja usług społecznych.
- ROPS - Szkolenie specjalistyczne CUS - opracowywane i realizacja indywidualnych planów usług społecznych.
- Kadrowe środy - Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.
- Kadrowe środy - odpowiedzialność płatnika podatku.
- ROPS - Diagnoza pogłębiona i opracowanie indywidualnego planu pomocy wsparcia osób/rodzin.
- ROPS - Dialog motywujący w pracy socjalnej.
- ROPS - Empowerment w praktyce.
- Szkolenie-Czyste Powietrze WFOŚiGW Katowice.
- ROPS - Spotkanie sieciujące organizatorów pieczy zastępczej w ramach projektu pn. „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim”.
- ABC księgowości i podatków - Windykacja należności w jednostkach budżetowych.
- Kadrowe Środy - zasady składania dokumentów rozliczeniowych korygujących.
- Kadrowe Środy - Dodatkowe dni wolne po rewolucyjnych zmianach w Kodeksie Pracy.
- ABC księgowości i podatków - Cykl plan kont dla JB bez tajemnic.
- Kadrowe Środy - Trudne rozmowy z pracownikami i jak się do niech przygotować.
- Kadrowe Środy - Informacja dodatkowa po zmianach w przepisach prawa pracy.

- Zamówienia publiczne do 130 tys. Zł, w tym rozeznanie rynku i zasada konkurencyjności w projektach współfinansowanych z RPO WSL 2014-2020.
- Konferencja „Rodzic jako animator rozwoju dziecka z FASD”.
- „Nastolatek w kryzysie”.
- „Organizacja wykonywania przez skazanych/ukaranych kary ograniczenia wolności i pracy społecznie użytecznej”.
- ROPS „Empowerment w praktyce”.
- ABC księgowości i podatków - Cykl plan kont dla JB bez tajemnic: Zespól 7.
- Webinarium z wdrażania zapisów ustawy o innych źródłach ciepła dla podmiotów społecznych.
- Konferencja „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”.
- Konferencja „Uwarunkowania dzietności” MRiPS.
- Konferencja „Innowacyjne rozwiązania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jako element readaptacji społecznej”.
- Webinarium: „Work Life Balance” wyzwania prawa pracy.
- Webinarium: Nawiązywanie i rozwiązywanie stosunku pracy.
- ROPS - Forum Pieczy Zastępczej.
- Webinarium: „Jakich zmian należy dokonać w regulaminie pracy i innych dokumentach po nowelizacji KP?”.
- Webinarium: „Zakładanie i prowadzenie dokumentacji w związku z zatrudnieniem pracownika - w świetle nowych przepisów”.
- Prawidłowe zamykanie projektów EFS.
- Webinarium: Ustalanie podstawy wymiaru zasiłków przy krótszym okresie ubezpieczenia niż 12 msc.
- Webinarium: Zmiany wprowadzone ustawą Polski Ład 2.0 obowiązujące od 1 stycznia 2023r. i ich wpływ na wyliczanie wynagrodzeń.
- Webinarium: Stosowanie oświadczeń pracowniczych a wpływ na naliczanie wynagrodzeń od 01.01.2023.
- Webinarium: Wątpliwe przypadki na listach płac.
- Webinarium: Kontrola ZUS z wynikiem finansowym - zasady postępowania i sposób składania dokumentów rozliczeniowych po kontroli ZUS.
- Webinarium: ABC Księgowości i podatków - Inwentaryzacja - najczęściej popełniane błędy podczas kontroli RIO.
- ROPS - Procedura Niebieskie Karty - zagadnienia praktyczne.
- ROPS - Spotkanie sieciujące organizatorów pieczy zastępczej w ramach projektu pn. „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim”.

- Webinarium: „Skuteczna promocja projektów EFS w mediach społecznościowych i zasady copywritingu”.
- Webinarium: ABC Księgowości i podatków - Zespół 8 „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”.
- Webinarium: ABC Księgowości i podatków - Obowiązki księgowe na 31 grudnia 2022.
- Webinarium: ABC Księgowości i podatków - konta pozabilansowe „9”.
- Konferencja pn. „Nie otwieraj drzwi PRZEMOCY”.
- ROPS - Współdziałanie administracji publicznej i sektora ekonomii społecznej na terenie gminy.
- ROPS - Forum Dyrektorów DPS.
- ROPS - Forum Dyrektorów OPS i PCPR.
- Webinarium: Dodatek węglowy po zmianach.
- „Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży - budowanie odporności psychicznej”.
- Szkolenie w ramach projektu pn. „STRATEGOR Opracowanie narzędzia do programowania strategicznego w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na poziomie lokalnym dla jednostek samorządu terytorialnego”.
- Webinarium: Nowe formularze podatkowe PIT - 11 i PIT - 2.
- Teleopieka 2023 - konferencja w Rzeszowie.
- Praca z Systemem Informacji Prawnej Legalis.
- Nowa Ustawa o Kasach Zapomogowo-Pożyczkowych.
- Rachunkowość budżetowa Ośrodków Pomocy Społecznej - fundusz alimentacyjny.
- Stypendia szkolne 2022/2023 - Aktualne problemy z uwzględnieniem specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy - OTI.
- Konferencja FASD i emocje.
- Dodatek dla gospodarstw domowych (pellet, olej opałowy, LPG, drewno).
- Dodatek dla podmiotów wrażliwych.
- Konferencja „Zagrożenia w psychospołecznym rozwoju dzieci i młodzieży”.
- Dodatek elektryczny - nowe zadanie dla gmin.
- Nowe formularze PIT-2 i PIT-11. Obowiązki płatnika i nowe zasady naliczania wynagrodzeń po zmianach w Polskim Ładzie. Omówienie praktycznych aspektów bieżących rozliczeń,
- KFS: „O strsie w pracy i rozwijaniu odporności psychicznej”.

Szkolenia, na które kierowani są pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej obejmują szeroki zakres zagadnień merytorycznie adekwatny do wykonywanych działań oraz poszerzają już posiadaną wiedzę i podnoszą kwalifikacje uczestniczących w nich osób. Poszerzanie kwalifikacji i zdobywanie wiedzy ma bezpośrednie przełożenie na przekazywanie zdobytej wiedzy innym pracownikom Ośrodka wykonującym poszczególne zadania.

VII. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z ZAPOBIEGANIEM ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ COVID - 19

W 2022 roku w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego COVID-19, nadal podejmowane były odpowiednie działania dotyczące zabezpieczenia zarówno życia i zdrowia pracowników, jak i klientów Ośrodka, a także na zachowania ciągłości działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, jaką jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Podejmowano m.in. następujące działania:

- podczas narad z pracownikami (wraz ze specjalistą ds. BHP) przypomniano o konieczności zachowania ostrożności i zasad sanitarno - epidemiologicznych,
- w razie potrzeby pracownicy korzystali ze środków ochrony indywidualnej,
- zapewniano środki dezynfekcyjne do dezynfekcji powierzchni oraz do dezynfekcji rąk,
- we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych oraz na korytarzach Ośrodka, w widocznych miejscach, umieszczone były instrukcje o prawidłowym myciu i dezynfekcji rąk oraz o prawidłowym nakładaniu i zdejmowaniu rękawiczek i maseczek,
- wszystkie pomieszczenia Ośrodka oraz Lokalnych Puntów Pracowników Socjalnych profilaktycznie czyszczone były przy użyciu odpowiednich środków dezynfekcyjnych,
- na terenie Ośrodka znajduje się termometr stacjonarny, z którego korzystali klienci MOPS,
- dostępne były termometry dla pracowników,
- na niektórych stanowiskach (szczególnie tam, gdzie jest bezpośredni kontakt z klientem) nadal stosowane były płyty z plexi jako ekrany ochronne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej od samego początku do nadal podejmuje działania zabezpieczające zdrowie i życie zarówno pracowników, jak i klientów Ośrodka, niejednokrotnie wyprzedzając ogólniejsze zalecenia.

VIII. PLAN POTRZEB MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2023 ROK

1. Realizacja świadczeń z zakresu pomocy społecznej uzależniona jest od przyznanych środków finansowych. W planie budżetu na 2023 rok zabezpieczono przede wszystkim środki na realizację programów „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 oraz gminnego programu ostonowego „Pomoc miasta w zakresie dożywiania na lata 2019-2023.” Gmina zobowiązana jest do zabezpieczenia 40% kosztów tego zadania. W przypadku zasiłków celowych zabezpieczono środki na dofinansowanie ogrzania mieszkania, odzieży i obuwia oraz na realizację gminnych programów ostonowych z zakresu pomocy społecznej, dlatego realizacja tych zadań w 2023r. nastąpi w ramach zagwarantowanych w budżecie środków.
2. Stosownie do rozeznaczonych potrzeb udziela się świadczeń, w formie zasiłków okresowych, które są finansowane z budżetu państwa w wysokości 50% różnicy między dochodem osoby czy rodziny a kryterium dochodowym oraz zasiłków stałych, które w całości finansowane są z budżetu państwa. Środki te zostały zawarte w budżecie na 2023 r., jednak w przypadku zmian związanych ze wzrostem lub zmniejszeniem potrzeb mogą one być weryfikowane w trakcie roku.
3. Wykaz potrzeb w związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny zawarty jest w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.
4. Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej zawarty jest w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.
5. Z roku na rok zwiększa się liczba osób - mieszkańców Rudy Śląskiej, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację osobistą wymagają pomocy całodobowej w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Wzrost liczby osób na „nowych zasadach” wymagających tej formy pomocy, wzrastające koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej z roku na rok wymagają większych środków samorządowych niezbędnych do realizacji zadania. Ponadto konieczne jest także kierowanie mieszkańców Miasta do domów pomocy społecznej poza naszym Miastem (brak na terenie Miasta Ruda Śląska domów pomocy społecznej określonych typów, wydłużający się okres oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy na terenie naszego Miasta). Liczba takich osób systematycznie wzrasta, a to powoduje wzrost kosztów.
6. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej dotyczące osób bezdomnych spowodowały, że osoby, które posiadają dochód wyższy niż ustawowe kryterium, nie płacą nic za pobyt w noclegowni. Taka sytuacja wpływa demoralizująco na osoby bezdomne, nie motywuje do zmiany swojej sytuacji życiowej ani do wzmacniania poczucia odpowiedzialności za swoje życie. Ponadto zmiany w przepisach spowodowały, że pobyt w ogrzewalni czy noclegowni nie wymaga wydania decyzji administracyjnych co z kolei powoduje brak możliwości wpływu pracownika socjalnego na osobę

bezdonną i niemożność skutecznej pomocy tym osobom. Wskazany jest powrót do skierowań do noclegowni w formie decyzji administracyjnych. Taki stan prawny funkcjonuje już od kilku lat.

7. Zmiany związku z wyjaśnieniami przekazanymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej DPS-IV.0211.1.15.2021 KS w sprawie gminy właściwej w sprawie osoby bezdomnej wątpliwości budzi sytuacja, gdy bezdomny, którego ostatnie miejsce stałego zameldowania było w Rudzie śląskiej, trafia do schroniska poza gminą (lub analogicznie do Domu Samotnej Matki), z którym Ruda śląska nie ma podpisanej umowy.

Z wytycznych zawartych w piśmie Ministerstwa wynika, że w sytuacji kiedy Ośrodek nie ma umowy ze schroniskiem, gdzie chce przebywać bezdomny, którego ostatnie stałe miejsce zameldowania jest w Rudzie śląskiej, to może albo zawrzeć porozumienie z gminą, jeśli to jej placówka lub wykupić usługę bezpośrednio od placówki.

Wytyczne Ministerstwa z kwietnia 2017 roku wskazywały, że w przypadku gdy gmina nie prowadzi samodzielnie placówki, to najlepszą i niebudzącą wątpliwości formą wywiązywania się przez gminę z ustawowego obowiązku udzielania schronienia osobom tego pozbawionym jest zlecenie zadania podmiotowi uprawnionemu w drodze konkursu ofert lub zawarcie odpowiedniego porozumienia administracyjno - prawnego z innymi gminami. Wytyczne te są demoralizujące i niewłaściwe dla usamodzielniania osób bezdomnych ponieważ pozwala na całkowitą samowolę i brak odpowiedzialności za swoje decyzje zarówno pod względem finansowym (ośrodek pokrywa koszty pobytu w placówkach, które mogą mieć o wiele droższe osobodni niż placówki z którymi ma umowy, brak jakichkolwiek limitów kosztów) jak i społecznym.

8. Środki na wypłatę świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowego świadczenia „Za życiem” pozyskujemy w całości z budżetu państwa. Pomoc materialna dla uczniów natomiast finansowana jest w 80% z budżetu państwa, a pozostałe 20% finansowania stanowią środki własne gminy. Podkreślić należy, że środki te nie są wykorzystywane w 100%, gdyż w ostatnich latach zauważyć można znaczny spadek zainteresowania pomocą materialną uczniów, a ponadto osoby, które są uprawnione do stypendium szkolnego zarówno w pierwszym, jak i drugim okresie stypendialnym ubiegłego roku szkolnego, okazywały dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów o charakterze edukacyjnym na kwotę niższą niż wskazana w decyzji przyznającej świadczenie. W tych przypadkach, mimo przysługującego prawa do stypendium szkolnego, świadczenie to nie zostało wypłacone w pełnej wysokości. Dlatego też, po zakończeniu roku szkolnego, niewykorzystana kwota stypendium szkolnego zostaje uchylona.
9. Środki na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz pomocy materialnej dla uczniów na rzecz obywateli uchodźców wojennych z Ukrainy refundowane były z Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie o z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

10. Środki wydatkowane na wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego pozyskujemy w całości z Budżetu Państwa. Ponadto część dokonanych przez dłużników alimentacyjnych zwrotów stanowi dochód naszej gminy i przekazywana jest na pokrycie części podejmowanych przez Dział Świadczeń Alimentacyjnych działań. W roku 2022 była to kwota **488 914,73 zł** złotych. Szczególnym wyzwaniem w systemie pracy działu jest zapewnienie terminowego ustalania prawa do świadczeń, zgodnego z ustawowymi wymogami. Wiąże się to, szczególnie w okresie zakończenia jednego okresu i rozpoczęcia następnego okresu świadczeniowego, z koniecznością wzmocnienia pracy i zintensyfikowania działań, co wymaga w razie konieczności podejmowania pracy w godzinach nadliczbowych lub w soboty.

11. Stałą koniecznością jest podnoszenie poziomu wiedzy pracowników poprzez zakup stosownej literatury przedmiotu, komentarzy tematycznych, zbiorów orzecznictwa itd. Istotnym elementem pracy pracowników Ośrodka jest również możliwość uczestniczenia w szkoleniach obejmujących poszczególne obszary zadań realizowanych przez Ośrodek.

12. Z roku na rok zwiększa się liczba zadań realizowanych przez tut. Ośrodek. Nowym zadaniem realizowanym w 2023 roku jest ustawa z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Świadczenie to przysługuje gospodarstwu domowemu którego głównym źródłem ogrzewania jest urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi a wypłacane jest w postaci refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku po spełnieniu kryterium dochodowego uprawniającego do jego otrzymania.
Ponadto na 2023 rok przeszły zadania wprowadzone w roku ubiegłym w ramach tarczy antyinflacyjnej. Realizowane jest m.in. zadanie wprowadzone ustawą z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku ostonowym, które jest świadczeniem jednorazowym skierowanym do osób spełniających kryterium dochodowe oraz ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym, które również jest świadczeniem jednorazowym skierowanym do gospodarstw domowych ogrzewanych urządzeniem opalonym węglem lub paliwami węglopochodnymi. Ogromnym wyzwaniem przy realizacji tych zadań była duża liczba osób, do których skierowane zostały te programy.

13. Dodatkowo znaleźliśmy się w nowej sytuacji związanej z Agresją na Ukrainę. W związku z powyższym pracownicy Ośrodka są angażowani do kolejnych, nowych zadań. Za każdym razem konieczne jest dodatkowe przeszkolenie, a nawet przekwalifikowanie. Przyjęła się zasada zarówno ze strony zadań zleconych jak i własnych, przekazywania zadań do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Taka sytuacja wymaga zatrudnienia fachowców gotowych w krótkim czasie wziąć na siebie nowe obowiązki i właściwie obsłużyć mieszkańców. Tacy pracownicy muszą być odpowiednio opłacani, dlatego fundusz płac Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej również musi być utrzymywany na odpowiednim poziomie.

14. Konieczne jest zapewnienie wkładu własnego, co powoduje konieczność sięgnięcia po środki z budżetu samorządu terytorialnego, na realizację programów ministerialnych finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego: Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej oraz Opieka Wytchnieniowa. Może to spowodować brak ofert w postępowaniu przetargowym, a w konsekwencji brak realizacji zadania. Tym samym istnieje zagrożenie niezadowolenia osób korzystających w 2022 roku, jak i nowych zgłaszających chęć udziału w Programach, a tym samym nie zrealizowanie jednego z celów Programów: objęcie zasięgiem jak największej liczby jednostek samorządu terytorialnego.

15. Tutejszy Ośrodek oprócz zadań realizowanych w ramach polityki społecznej podjął się również prowadzenia Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. Cieszy się on dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego Miasta, którzy mogą za pośrednictwem Punktu złożyć wniosek o dofinansowanie do wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe (tzw. kopciuchy) na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak również ubiegać się o środki na przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku, do których zaliczyć można m.in. ocieplenie przegród budowlanych, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych. Program ten skierowany jest do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W 2023 roku pracownicy Punktu planują poczynić dodatkowe kroki mające na celu jeszcze szersze promowanie Programu wśród mieszkańców Rudy Śląskiej by dotrzeć do jak największej liczby potencjalnych Beneficjentów, co w przyszłości przełoży się na poprawę jakości powietrza w naszym Mieście. Daje to również możliwość zatrudnienia pracowników, którzy utracili zajęcie w związku z przejęciem przez ZUS niektórych zadań dotychczas realizowanych przez MOPS.

16. Wzrastająca liczba niepełnosprawnych mieszkańców Miasta składających wnioski o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w stosunku do kwoty środków otrzymywanych z PFRON na ich realizację, co w konsekwencji prowadzi do braku możliwości udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskującym, bądź obniżania wysokości czy zakresu dofinansowania.